

LETO XXXIX. Številka 49 Cena 8.— šil. (200 din)
Sreda, 9. decembra 1987

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/izhaja v Celovcu

Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Zastopnice naših mater in njihovih otrok so sprejeli predsednik deželnega zbora Schantl, Kriemhild Trattnig, drugi predsednik deželnega zbora Uster, Paska in Wurmitzer.

Skupna šola: matere in otroci šli na cesto

Okrog petsto slovensko in nemško govorečih, demokratično mislečih mater z otroki je zadnji četrtek demonstriralo v Celovcu proti uvedbi pedagoškega modela. S transparenti in simpatičnimi parolami, v katerih so žene zahtevale skupno

šolo, so se demonstrantke odpravile od Mohorjeve do deželne hiše, kjer so predstavniki deželnih strank Paska, Wurmitzer in Trattnig ter predsednika deželnega zbora Schantl in Uster sprejeli zastopnice mater, ki se zavzemajo za skupen pouk

Naše matere so se zbirale pred hišo Mohorjeve družbe.

Kljub kratkoročno organizirani demonstraciji se je ta iskazala kot velik uspeh, kajti nad 500 mater z otroki je iz ogorčenja nad pedagoškim modelom šlo na cesto, da bi se javno izrekle proti ločitvi otrok po jezikovnih kriterijih. V protestni resoluciji, napisani predstavnikom korških deželnih strank, katero so zastopnice mater prebrale na Starem trgu, zahtevajo žene, da se predstavniki strank distancirajo od modela, ki ločuje otroke. Vsekakor je treba omogočiti tako slovensko kakor tudi nemško govorečim otrokom, da se brez predsodkov lahko naučijo oba deželna jezika. Važen pogoj za to pa je tudi ureditev javnih, dvojezičnih, otroških vrtcev in uvedba dvojezične ljudske šole v Celovcu, ki bi imela status javnosti. „Že sedaj so otroci, ki so javljeni k dvojezičnemu pouku, izpostavljeni stigmatizaciji iz sovraštva, in prav matere so tiste, ki so v glavnem konfrontirane s temi problemi. Tako imenovani pedagoški model, ki pa je v resnici demagoški model, ker ločuje otroke, bi ta položaj še zaostril,“ tako ena izmed govornic

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tednikov komentar

PIŠE JANKO KULMESCH

Šolski nadzornik Franc Wiegele sedi na službenem mestu, ki je za razvoj dvojezičnega osnovnega šolstva velikega pomena. Zato bi se kot pristojni uradnik moral zavedati, da naj bi svojo službo opravljal izključno po strokovnih in stvarnih merilih.

Moral bi se zavedati odgovornosti, da dvojezično šolstvo ne bi smelo biti igrišče za „veliko“ oz. strankarsko politiko.

Toda, česar smo se že pred imenovanjem njega za inšpektorja bali (in smo ga zato tudi odklonili), nam je medtem večkrat potrdil — da je namreč na tem igrišču žoga, s katero se strankarski politiki igrajo v svoje največje veselje.

Svoj najnovejši nastop je nadzornik Wiegele imel preteklo soboto, ko smo v glasilo koroške SPÖ „KTZ“ brali komentar izpod njegovega peresa. Osnovna izpoved tega kome-

kih političnih dirigentov delo v šolstvu ni možno...

Toda kaj takega trditi tudi o številnih visokokvalificiranih nasprotnih pedagoškega modela je naravnost škandalozen napad na vse, ki jemljejo svoje izobraževalno delo resno.

To je nekolegialen napad na vse (250) dvojezičnih učiteljev in učiteljev, ki so z lastnim podpisom odklonili pedagoški model koroških strank. To je nadalje jasna obsodba vseh kompetentnih znanstvenikov, katerih razprave in analize o šolskih problemih prav gotovo presegajo nivo Wiegeletovih dvomljivih „gastkomentarijev“.

To pa je tudi hud udarec za vse naše duhovnike, ki gradijo resnično sožitje med obema narodoma s trdim in požrtvovalnim delom.

In nenazadnje je to sramoten napad na vse naše starše, ki zaupajo svoje otroke tudi nadzornikom dvojezične šole s

Šolstvo: protestno pismo slovenskih duhovnikov Vranitzkemu

Sodaliteta, združenje slovenskih duhovnikov na Koroškem, je pretekli četrtek poslala zveznemu kanclerju dr. Vranitzkemu pismo v zadevi skupne dvojezične šole. V tem pismu, ki je formulirano jasno, konkretno in utemeljeno, naši duhovniki prosijo zveznega kanclerja, naj kot „državnik v času, ko stojimo pred žalostnim spominskim letom 1988, stori vse, da bo pri parlamentarni obravnavi te zadeve prišlo do sprememb, ki bodo sprejemljive za slovensko narodno skupnost“. Podobno pismo je Sodaliteta poslala tudi škofu dr. Kapellariju.

V pismu avstrijskemu zveznemu kanclerju poudarja Sodaliteta (leta združuje sto slovenskih duhovnikov), da tristrankarski pakt o ureditvi manjšinske šole ne pomeni nič dobrega za Koroško, posebno

pa ne za slovensko narodno skupnost. Rešitev, kakor jo predvideva model koroške pedagoške komisije, „ogroža sožitje na vasi, v skupnosti, sosedstvu in posebno v Cerkvi, ki se od škofijske sinode

Učiteljske volitve: 270 protestnih glasov

Učitelji so prejšnji teden izvolili svoje sindikalne zastopnike. Pri učiteljih obvezne šole je socialistični SLO pridobil 3,5% (sedaj 58%), „črni“ ÖLB je zgubil 5% (sedaj 37%), FPÖ pa ima 4,9% (+ 1,5%).

Toda: v dvojezičnih okrajih je bilo sorazmerno zelo veliko belih glasov, od teh tudi nekaj takih, na katerih je bila napisana beseda „protest“.

V okraju Vellkovec npr. je bilo neveljavnih glasov 70 (prej 12), Celovec-dežela 30 (8), Beljak-dežela pa 19 (15). Skupno je na Koroškem bilo 269 takih glasov (prej 160).

Volilnih upravičencev je bilo 4851, to je za 77 več kakor pri zadnjih volitvah. Od teh je dvojezičnih učiteljev na ljudskih in glavnih šolah okoli 220.

Pismo Hawličekove NSKS in ZSO

Pretekli ponedeljek sta NSKS in ZSO dobila pismeni odgovor Hawličekove na protestno resolucijo proti tristrankarskemu sklepu. Hawličekova v tem pismu poudarja, da je vmesno poročilo ekspertne komisije „važna podlaga za vsa bodoča razmišljanja, ukrepe in razvoj v manjšinskem šolstvu“.

1971/72 naprej dosledno zavzema za povezanost obeh narodnih skupnosti in sožitje med Slovenci in Nemci v koroški Cerkvi“.

V pismu je nadalje rečeno: „Potem ko sta se koroški Heimatdienst in Haiderjeva FPÖ lotila poskusa spodkopati skupno šolo, se duhovniki, ki se moramo v duhu Kristusovega evangelija zavzemati za mirno sožitje, bojimo, da bo naslednji napad nemško-nacionalnih sil veljal ravno Cerkvi, zadnjemu braniku, ki se odločno zavzema za pravice manjšine. To bi bil kajpada zadnji udarec proti slovenski narodni skupnosti na Koroškem.“

V pismu krškemu škofu dr. Kapellariju pa so slovenski duhovniki izrazili željo, da dr. Kapellari v tem perečem položaju s svojo moralno avtoriteto vpliva na družbeno ozračje na Koroškem, da strpnost ne bo ostala prazna beseda, temveč se udeležila v konkretni pomoči šibkejši narodni skupnosti.

Uporabiti vse možnosti za pogovor!

Predsednika nemško-slovenskega koordinacijskega odbora krške škofije, dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein, sta v posebnem pismu zveznemu kanclerju Vranitzkemu izrazila zaskrbljenost v zvezi s pogajanjimi o vprašanju manjšinskega šolstva. Avstrijsko zvezno vlado sta pozvala,

naj „pred dokončno odločitvijo uporabi vse možnosti za pogovor s ciljem, da bi tako pospeševala dejavno sožitje obeh narodnih skupnosti na Koroškem“. „To ne more uspeti s tem, da skušamo proti volji manjšine, v sporu, ki ga ni ta povzročila, trdo jedro jezikovne ločitve izravnati s kompromisi v okvirnih pogojih,“ pravi predsednika nemško-slovenskega koordinacijskega odbora.

Demonstracija mater ...

(Dalje s 1. strani)

mater, ki se zavzemajo za skupen pouk.

Na skoraj dvourni pogovor k zastopnikom deželnih strank so šle: Ingrid Zablatnik, Marija Juritsch, Susanne Dermutz in Monika Zeichen. Kakor je bilo pričakovati, so se zastopnice mater iz deželne hiše, kamor so demonstrantke prišle s Starega trga, vrnile praznih rok. „Z ogorčenjem ugotavljam, da ta pogovor ni prinesel nič, absolutno nič,“ tako Juričeva. Ingrid Zablatnik pa se je ob zaključku demonstracije še enkrat zahvalila

ženskam, ki so v tako visokem številu izpričale, da so se tudi javno pripravljene braniti proti nasilni osrečitvi ločevanja. Poleg tega se je zahvalila številnim policistom, da so tako dobro pazili na miroljubne demonstrantke.

Susanne Dermutz pa je pogovor z zastopniki deželnih strank označila kot grozo, „kajti nerazumljivo je, da se moramo zagovarjati, zakaj smo proti ločitvi otrok, namesto, da bi se politiki zagovarjali, zakaj v deželi, katero označujejo kot demokratično, hočejo ločevati otroke po jezikovnih kriterijih“.

Susanne Dermutz: „Pogovor s politiki je bil groza.“

Avstrijska mladina je proti pedagoškemu modelu

Zastopniki Socialistične mladine, mlade ÖVP, Avstrijske mladinske zveze in vrsta drugih organizacij so v sredo na Dunaju odklonili vpeljavo „pedagoškega“ modela in pozvali k solidarnosti s koroškimi Slovenci; združenje mladinskih organizacij narodnih skupin „Narodnostna solidarnost“ pa je predstavilo osnutek za vseavstrijski manjšinski šolski zakon, ki predvideva vpeljavo obveznega dvojezičnega šolstva za dvojezično ozemlje.

Irena Heinisch, nova predsednica Avstrijske mladinske zveze (združuje 17 največjih avstrijskih mladinskih organizacij), je predstavila vseavstrijsko akcijo solidarnosti s koroškimi Slovenci: na vseh avstrijskih šolah se naj do rešitve šolskega konflikta na Koroškem pozdravlja tudi v slovenščini, z „dober dan“ in „živijo“. Avstrijska mladinska zveza zahteva izboljšanje skupnega dvojezičnega pouka in soodločanje slovenskih zastopnikov v vseh vprašanih dvojezičnega šolstva. Za socialistično mladino je njen predsednik dr. Alfred Gusenbauer zavrnil vse poskuse na koroških šolah uvesti ločevanje po jezikovnih kriterijih. Rekel je, da se bo Socialistična mladina udeležila demonstracije 19. 2. na Dunaju. Predsednik mlade ÖVP, državni

poslanec Otmar Karas, tako daleč sicer ni maral iti, rekel pa je, da bo šele sedaj treba začeti iskati kompromise in da odločitve brez Slovencev ne sme biti. Kako da je Mock mogel označiti „pedagoški“ model kot kompromis, on ne ve, je menil Karas. Predvsem je Karas svaril pred nepotrebno eskalacijo narodnostnega konflikta na Koroškem.

Za Klub slovenskih študentov in študentk je Rudi Vouk povedal, da so zastopniki koroških Slovencev do zadnjega bili pripravljeni na kompromis, da pa očitno štiri leta stvarnega argumentiranja ničesar ni prineslo. Stranke so lahko miselno zaigrale možnost priti do soglasja s Slovenci. Sedaj po mnenju kluba naj ne bi bilo nobenih pogovorov, dokler ne pride do revizije tristrankarskega sklepa.

Tudi Wagnerjev predlog, zvišati ločitveno število, je po mnenju študentov nesprejemljiv, ker še vedno vsebuje ločevanje. Edinole obvezno dvojezično šolstvo bi dolgoročno lahko zagotovilo mirno sožitje med narodnima skupinama.

Tajnik Narodne solidarnosti Marjan Pipp je končno predstavil zakonski osnutek. Gre za vseavstrijski šolski zakon, ki bi veljal torej tudi za Hrvate, Madžare in Čeha. To bi imelo prednost, da bi ne mogli pod pritiskom samo ene dežele spreminjati šolsko ureditev. Osnutek zajema celotno šolstvo od predšole do mature. Predvideno je obvezno dvojezično šolstvo za dvojezična ozemlja, kakor je pri nas veljalo do 1958., v mestih pa bi naj bila možnost za prijave. „Seveda,“ tako Pipp, „takšen model za bližnjo bodočnost ni realističen, treba pa si je dolgoročno zastaviti takšen cilj.“ Šele zahteva po obveznem dvojezičnem šolstvu pokaže, da je že sedanja ureditev kompromis in da kompromisov, ki bi prinesli nadaljnjo nazadovanje, ne sme biti.

Odprto pismo državnim poslancom, v katerem jih podpisani pozivajo, naj se zavzamejo za sprejetje tega zakonskega osnutka, so poleg zastopnikov mladinskih or-

Strešna organizacija avstrijskih avtorjev „Interessengemeinschaft österreichischer Autoren“ (Interesna skupnost avstrijskih avtorjev), ki ji predseduje profesor Milo Dor, je na običnem zboru ob koncu novembra ostro zavrnilo „pedagoški model“.

Proti modelu nastopa IG Autoren, ker ne upošteva

IG Autoren proti „pedagoškemu modelu“

ne zahteve koroških Slovencev in tudi ne znanstvenikov, vrhu tega je naperjen proti državni pogodbi. Z uresničitvijo grozi narodnostni skupnosti asimilacija.

IG Autoren razen tega vse člane poziva, da se udeležijo velike demonstracije, ki bo 19. decembra na Dunaju.

Nadaljnji člani predsedstva so med drugimi: podpredsednik Peter Turri, generalni tajnik Graške avtorske zveze Josef Haslinger in Korošica Edith Darnhofer.

organizacij narodnih skupin podpisali mdr. Szyszowicz za ÖIT, Gusenbauer za SJ, Weigelböck za AKJÖ, Pollet-Kammerlander za Zelene, Aufhauser za Bundesjugendring in zastopniki liberalcev in komunistov. Mladina je torej enotna!

Gospod W. naj odstopi!

tarja: pedagoški model koroških strank da je žegen za Slovence, tisti, ki mu nasprotujejo, pa da „škodujejo slovenski narodni skupnosti“. Nadaljnja Wiegeletova trditev: v zadnjih letih da so dvojezične šole dobile „od znanstvenikov, učencev, uradnih delegacij, politikov, ...“ obiske v rekordnem številu; vsi da so na obisku samem obstoječo dvojezično šolo zelo hvallili — po obisku pa da so v ocenah oz. poročilih uporabili besede, iz katerih se razbere „dejanski povod šolskega obiska“. Wiegeleta namreč moti, da so bila stavljena tudi vprašanja o bodočnosti skupne šole in je v tej zvezi zapisal: „Das Wort verrät den Lenker im Hintergrund“. Seveda tudi ne pozabi ponoviti uradnih napadov tristrankarskega pakta proti „vodjem“ slovenske narodne skupnosti.

Nadzornik za dvojezične osnovne šole je torej izrekel jasno sodbo. Vsak, ki se resno zanima za bodočnost skupne dvojezične šole, ima potemtakem svojega političnega dirigenta v ozadju. Kakor se zdi, je Wiegele prepričan, da brez ta-

tem, da jih prijavijo k dvojezičnemu pouku.

Vendar Wiegeleta vse to nič ne briga. Vsi, ki ne sledijo koroškim strankam (kakor on), so, tak vtis dobiš, marionete, pa naj je to rektorska konferenca avstrijskih univerz ali vodja manjšinsko-šolskega oddelka ali pa tudi Wiegeletovi dvojezični učiteljski kolegi, katerih delo za gospoda inšpektorja očitno ne obstaja.

Z njimi vsemi je skregan — kakor je skregan s slovenščino ter slovensko narodno skupnostjo.

Zato pa tem bolj ljubi koroške stranke, njihov pedagoški model — in strankarsko disciplino.

Človek, ki tako ravna, je za odgovorno službo šolskega nadzornika neznosen. Kajti zanj očitno ne igra merodajne vloge skrb za ohranitev in izgraditev skupne dvojezične šole, temveč dolžnost pomagati strankarski politiki pri uresničevanju KHD-jevskih zahtev.

Zato lahko samo ponovimo to, kar je na nedavnem protestnem zborovanju zahtevalo 1500 ljudi, med njimi tudi mnogo staršev: nadzornik Wiegele naj čimprej odstopi.

Unior: januarja 1988 začetek produkcije v Borovljah

Pretekli torek je bil generalni direktor podjetja Unior dip. inž. Marjan Osole gost „Cluba tre popoli“. Sporočil je, da bo podružnica Uniorja v Borovljah začela s produkcijo že januarja 1988.

„Club tre popoli“ je pretekli torek spet vabil — in prišlo je kar precej prijateljev odkritega sodelovanja v prostoru Alpe-Jadran. Prišli so predvsem taki, ki se zanimajo za gospodarska vprašanja: imeli so namreč priložnost, da skupno z generalnim direktorjem podjetja Unior iz Žreč dipl. inž. Marjanom Osolejem diskutirajo o možnostih gospodarskega sodelovanja v deželah Alpe-Jadran — in o aktualni gospodarskopolični situaciji v Sloveniji in drugih jugoslovanskih republikah.

M. Osole vidi gospodarsko bodočnost prostora Alpe-Jadran predvsem v izgraditvi turizma pa tudi drugih panog na terciarnem sektorju. Nadalje je opozoril na negativno zunanjetrgovinsko bilanco Jugoslavije v poslovanju z Avstrijo in na dejstvo, da so investicije slovenskih podjetij v Avstriji precej večje kakor nasprotno. Dipl. inž. Osole: „Celó Zvezna republika Nemčija investira v Sloveniji več kakor Avstrija.“

V zvezi s podružnico Uniorja v Borovljah je dipl. inž. Osole dejal,

da bo s produkcijo raznovrstnega orodja začela že januarja 1988, večji del da bodo izvažali, hkrati pa da bodo tudi v Avstriji izgradili lastno prodajno mrežo. „V drugi fazi obratovanja bomo v Borovljah začeli še s produkcijo strojev,“ tako generalni direktor Uniorja.

O matičnem podjetju v Sloveniji je dipl. inž. Osole dejal, da gre okoli 60% v izvoz. Osole: „Naši največji odjemalci so Volkswagen, BMW, Renault in Fiat.“ Sicer pa je ugotovil, da imajo tudi v Jugoslaviji politiki preveč možnosti, da odločajo o gospodarskih zadevah. „Potrebujemo več svobodnega tržnega gospodarstva in večjo produktivteto,“ tako Osole, ki je tudi

(Dalje na strani 6)

Beseda kmetu in kmetici

PIŠE HEIDI STINGLER

Kritika zna biti zdravilna, še več pa po navadi prinese samokritika. To se pravi, da je od časa do časa potrebno tudi, da se s kritičnim pogledom ozremo tudi na lastne vrste in lastne organizacije. Torej sem se po dolgem premišljevanju le odločila, da napišem nekaj kritičnih misli o dejavnosti Skupnosti južnokoroških kmetov.

Na eni izmed redkih sej SJK, ki je bila pred kratkim v Celovcu, so navzoči kmetje ugotovi-

munikacija med obema očitno ni najboljša in manjka konstruktivno sodelovanje. Tako je bilo na primer možno, da smo tiskovno izjavo enega mandatarja brali v enem tedniku, izjava drugega zborničnega svetnika pa v drugem tedniku. Vzroka za to pa prav gotovo ni iskati pri časopisih, temveč je treba vprašati, če sta naša mandatarja sploh zmožna spraviti določene interese na skupen imenovalec.

Toda zdaj, po zadnji seji, ko

no) lahko obrne na človeka (tajnika), ki mu bo pri tem pomagala.

Poleg tega, da bo tajnik zbiral na terenu člane, ki bodo SJK podpirali s članarino, pričakujem tudi, da bo ta organiziral s kmeti za kmete določene akcije, ki bodo imele tudi medijski efekt in bo SJK s tem prezentna tudi v javnosti.

Predstavljam si, da bi morali kmetje na primer v zadevi tovarne Obir že dolgo časa stati kot demonstranti na cesti, kajti Obir je za naše kmete glavni poslovni partner in poleg tega tudi delodajalec za veliko število naših ljudi.

Prisotnost prizadevanja in aktivnosti Skupnosti južnokoroških kmetov pa naj bo vidna tudi na občnem zboru kmetijske zbornice, ki bo nekaj dni pred božičem. Od naših mandatarjev pa tudi pričakujem, da ne bosta brez pridržkov glasovala za proračun 88, ki zagotavlja predsedniku kmetijske zbornice dohodek v višini šil. 488.000,— (skupno za peščico funkcionarjev šil. 2.248.208,—), medtem ko za izobraževanje slovenske kmečke mladine ni predviden niti en šilling.

V tem smislu želim SJK uspešno delovanje, ki bo v prid našim kmetom in kmeticam. To aktivnost ali neaktivnost bodo slovenski kmetje honorirali najkasneje pri prihodnjih volitvah.

Kritiko pa sprejmite takšno, kakršna je bila mišljena: namreč pozitivno. Da ne bo nekoga dne kdo rekel: „Ali ni nekdanj eksistiral Koroška Solidarnost, ah ja, pa kmetje so, mislim, tudi imeli svoje zastopnike v zbornici...“

Kaj je s SJK?

li, da manjka učinkovito medijsko delo. Zaradi tega imajo naši kmetje pogostokrat vtis, da naša dva izvoljena mandatarja — Zwitter in Domej — bolj spita. Da to ni tako, sta zbornična svetnika dokazala v svojih poročilih, kajti Domej se zavzema predvsem za ustanovitev izobraževalne institucije za slovenske kmete in kmetice, Zwitter pa si je trenutno postavil nalogo, da v glavnem zasleduje dogajanje v tovarni Obir.

Torej sta mandatarja aktivna vsak na svojem področju, kar ni narobe. Kljub temu pa ko-

N A

Š

Z mag. Brigitte Galanda se je pogovarjal Rudi Vouk

G O S T

„Nemškonacionalen iz prepričanja“

Naš tednik: Brigitte Galanda, v petek, ko je v Celovcu ravno bilo protestno zborovanje proti enemu od uspehov Haiderjeve politike, namreč proti ločevanju otrok, ste vi na Dunaju predstavili javnosti dokumentacijo o „pravi“ orientaciji Haiderja. Zanimanje je bilo ogromno, v veliko predavalnico dunajske univerze je prišlo preko tisoč ljudi. Zakaj ste napisali to knjigo?

Brigitte Galanda: Gre mi za to, da javnosti dokažem, kako daleč desno stoji Haider. Časopisov desno-ekstremnih in daleč na desni stoječih organizacij kakor npr. „Aula“ namreč ne bere vsak. Javnost o vsem tem premalo ve, ni znano, da ima Haider zveze s takimi organizacijami.

Naš tednik: Bi lahko navedli nekaj primerov?

Brigitte Galanda: Haider je npr. član Österreichischer Turnerband, je član pri udarniških srednješolskih in študentskih zvezah, daje intervjuje nemškimi desno-ekstremnim časopisom itd. Ampak to ne velja samo za Haiderja, gre za vso FPÖ, predvsem za koroško. Poslanica v deželni zbor Kriemhild Tratnig je npr. najavljena za zasedanje Aktionsgemeinschaft für Politik, uredniki časopisa FPÖ Kärntner Nachrichten so tam bili že večkrat. Pri dunajskih deželnozborničnih volitvah so takšni zastopniki postali okrajni svetniki FPÖ; inž. Walter Suha, predsednik organizacije Rat volkstreuere Verbände, je Burgerju na veliko čestital za petdeseti rojstni dan; Elmar Dirnberger je pri visokošolskih volitvah 1977 še podpiral desno-ekstremno Aktion Neue Rechte.

Naš tednik: Dobro, Haider je član Turnerbunda in daje intervjuje. Ampak, ali je on sam tudi desnoekstremen?

Brigitte Galanda: Da je desnoekstremen on sam, ne moreš reči. Gotovo pa je nemškonacionalen. On uporablja vokalabular, kakor je znan iz desnoekstremnega tabora, in on se tudi nikoli ni jasno distanciral od tega tabora. Seveda so vse te organizacije pozvale svoje člane, naj pri volitvah volijo Haiderjevo FPÖ.

Naš tednik: Haider je že precej dolgo politik, vendar ima šele v zadnjem letu velike uspehe. Je zato prišla knjiga šele zdaj?

Mag. Brigitte Galanda, letnik 1952, je sodelavka Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odporniškega gibanja. Bila je mdr. pristojna za koordinacijo pete nklade dokumentacije „Desni ekstremizem v Avstriji po 1945“. Doslej je objavila več manjših člankov o isti temi, tako npr. tudi v brošuri „Pregnanstvo in upor“ in tudi v internacionalnih medijih.

Pred dvema tednoma je izšla njena knjiga o predsedniku FPÖ, Jörgu Haiderju, katero želimo tukaj predstaviti. Naslov knjige je „Ein deutsches Land — die „rechte“ Orientierung von Jörg Haider“. Dokumentacija vsebuje tudi pripevek pisatelja Petra Turrinija. Izšla je v založbi Löcker, cena knjige je 148,— šilingov, dobi pa se v vsaki knjigarni.

Brigitte Galanda: Naja, začela sem, ker so me po insbruškem občnem zboru FPÖ ljudje stalno spraševali po materialih o Haiderju. Sicer bi potrebovala gotovo še dalje. Ampak Haiderjevi uspehi niso direktn vzrok za dokumentacijo.

Naš tednik: Kaj pričakujete od te knjige?

Brigitte Galanda: Cilj je samo, da več ljudi zve za to stran Haiderja.

Naš tednik: Mislite, da bo knjig zaleglo? Časopisi ja že dalj časa svarijo pred tem politikom — in to ne samo nepomembni majhni časniki, temveč tudi profil all dunajski Kurier.

Brigitte Galanda: Tiste, ki so Haiderjev volilni potencial, s to knjigo seveda ne bomo dosegli. Ti ljudje so razočarani od drugih strank in se ne čutijo več zastopane. Potem pač tečejo za tistimi, ki se zna najbolj postavljati. Vsebinsko Haider ne nudi nobene alternative, on samo kritizira. Volilce zlorablja za svoje cilje.

Naš tednik: Kakšni so ti cilji?

Brigitte Galanda: Kariera. Ne vem, če se za njegovimi izjavami skriva kakšna konkretna vsebina, kakšni cilji. Vzemimo področje socialne politike: Haider je proti vsemu, alternative pa ne nudi. Ampak seveda njegova politika tudi nekaj spremeni, npr. v manjšinskem šolskem vprašanju. Tu sta FPÖ in KHD dobila pomembnost, kakor jima sploh ne pristaja.

Naš tednik: Se je Haider zagnal v boj proti skupni dvojezični šoli samo iz volilno-taktičnih razlogov?

Brigitte Galanda: Ne, to je napravil iz prepričanja, tako nemškonacionalen je. Takšen je že od svoje mladosti naprej, kar dokazuje tudi njegov referat na Turnerbundfestu 1966.

Naš tednik: Haider je iz Zgornje Avstrije, uspešen pa je postal na Koroškem.

Brigitte Galanda: Koroška je zanj idealna, ker koroška FPÖ od vseh deželnih organizacij stoji najbolj daleč desno. V knjigi je itak posvečen koroški FPÖ in Kärntner Nachrichten poseben del.

Naš tednik: Že, ampak zakaj ravno Koroška?

(Dalje na strani 12)

Zakon o narodnih skupnostih protiu-staven?

V petek je ustavno sodišče razpravljalo o tem, če ni § 13 (in v posledici tudi § 2) zakona o narodnih skupinah protiu-staven. Gre za pritožbe štirih gradiščanskih Hrvatov, med njimi tudi za tisti primer, ko se nek hrvaški par ni smel poročiti v hrvaškem jeziku. Pravno gledano gre za vprašanje, če je 3. odstavek Člena 7 izvedljiv neposredno, torej tudi brez izvršnih odredb in zakonov, ali ne. Če bi bilo tako, bi na dvojezičnem ozemlju vsak urad moral uporabljati tudi slovenščino in se ne bi mogel sklicevati na to, da po zakonu o narodnih skupinah za dvojezični kraj slovenščina ni predvidena kot uradni jezik.

Zakon o narodnih skupinah bi utegnil biti protiu-staven tudi zato, ker predvideva, da se območje, v katerem je možno uporabljati pred uradi tudi slovenščino, definira z odredbo in ne z zakonom. Vsekakor dajejo pravniki pritožbam dobre možnosti.

Ustavno sodišče bo odločilo v naslednjih tednih.

Ob robu povedano:

Pri Topsportu izobesili črno zastavo

Ker so pred nedavnim pri Topsportu odpustili nadaljnjih 14 sodelavk, so pred tovarno izobesili črno zastavo. Nekoč je zaposloval Topsport 90 delavcev, sedaj pa jih je samo še 10 (deset). Produkcija bodo zaradi tega popolnoma ukinili.

Topsport zaposluje (oz. je zaposloval) v glavnem žensko delovno silo. Zato se ravno ženske upravičeno čutijo od vseh zapostavljene in zapuščene. Za delovna mesta v „moških tovarnah“ Obir in Magdalen se razni funkcionarji in politiki tepejo do zadnjega, kar je seveda pravilno in potrebno.

V zadevi delavk pri Topsportu pa javnost molči. Ni slišati naših politikov niti funkcionarjev in tudi Zveza slovenskih žena molči, kakor da bi je sploh ne bilo, niti na papirju ne.

Mar tudi v tem primeru velja: saj gre „samo“ za žensko delovno silo...?

Boroveljska FBI zasto- pana v mestnem svetu

Po raznih zapetljajih v boroveljskem občinskem svetu (NT je 17. nov. obširno poročal) sta bila na minuli občinski seji v četrtek, 3. decembra, zapri-sežena člana FBI (Ferlacher Bürgerinitiative) — Socher in Wutte — kot mestna svetnika. Kajti po zamotanih pravnih stališčih se je izkazalo, da se-deža v mestnem svetu pripadata FBI.

Že kar v začetku seje sta mest-na svétnika Rasser (SP) in Urbas (VP) slovesno izjavila, da se odre-četa sedežu v mestnem svetu, ka-tera sta prevzela od zadnje seje naprej.

Po tem razburkanem uvodu je občinski svet soglasno sklenil gradbeni in prenamembni načrt. Odobren pa je bil tudi letni prora-čun za leto 1988. Redni proračun znaša 87,550.000,— šil., izredni pa 36,190.000,— šil. v prejemkih in iz-datkih.

V poročilu je župan Kreiner na-javil veselo vest, da se namerava-jo v Borovljah naseliti razna pod-

jetja, med njimi tudi podjetje, ki izdeluje orgle. Tako v Borovljah ne bodo pokale samo puške, tem-več bodo odmevali tudi orgelski zvoki!

Med sejo pa je prišel še okrajni glavar dr. Mahart, ki je zaprisegel mestna svetnika FBI in njuna na-mestnika.

Sklenili pa so se povišanje za storitve strojnega parka in povi-šanje vodarine. Za 13,6% pa se je podražilo odvažanje smeti, kar je občinski odbornik VS Melhior Verdel kritiziral, češ da je povi-šanje v taki meri previsoko.

Sledilo je še kontrolno poročilo odbornika Kornprata. Pred začet-kom seje pa so v vprašalni uri od-borniki FBI postavili županu in pristojnim referentom številna vprašanja.

● Št. Janž

SPD Št. Janž in Slovensko dru-štvo pisateljev vabita na lite-rarno branje — „Obup in smrt, humor in up koroških Sloven-cev v njihovi sodobni literatu-ri“.

Brali bodo Anton Haderlap, Maja Haderlap, dr. Franc Mer-kač, Andrej Kokot, dr. Luka Slenčnik in Janko Messner. Glasbeni okvir: učenci Glasbe-ne šole. Prireditve bo v petek, 11. decembra 1987, ob 19.30 pri Tischlerju v Št. Janžu.

Restavracija — Kegljische

JUENNA

Teden
lovskih
specialitet

od 4. do 13.
decembra

V naši kuhinji
Vam postrežemo
z izbranimi
jedmi,
pripravljenimi
iz mesa jelena,
divjega prašiča,
srne,
divjega zajca
in divje rabe.

Priporočamo rezervacije miz,
tel.: 04230/271

P.S. Podjetjem in društvom
se priporočamo za božičnice.

December	
1	Torek
2	Sreda
3	Četrtek
4	Petek
5	Sobota
6	Nedelja
7	Ponedeljek
8	Torek
9	Sreda
10	Četrtek
11	Petek
12	Sobota
13	Nedelja

Unior: januarja 1988 . . .

(Nadaljevanje s 4. strani)

opozoril na potrebo avtomatizaci-je v produkciji.

Prireditve „Cluba tre popoli“ se je udeležila mdr. večja delegacija boroveljske občine z županom dr. Kraingerjem na čelu, ki se je zahva-lila dipl. inž. Osoleju za ustanovit-ve novih delovnih mest v tej ob-mejni občini. Nadalje je vodja „Cluba“ dr. Roßbacher lahko poz-dravil tudi predsednika NSKS dr. Grilca, župana Hanzija Ogrisa, pod-župana Franca Gasserja, gene-ralnega konzula SFRJ v Celovcu Boruta Miklavčiča in njegovega italijanskega kolega Martinija.

-Kuj-

P.S.: Generalni konzul Borut Mi-klavčič je v diskusiji predlagal, naj bi „Club tre popoli“ posvetil eno od svojih naslednjih priredi-tev vprašanju maloobmejnega prometa med Koroško in Sloveni-jo. Upamo, da bo „Club“ uresničil ta predlog.

Potovanje za mladince in študente v
SOVJETSKO ZVEZO
(Leningrad, Kijev)

od 6. 2. do 14. 2. 1988
cena šil. 5650,—

Prijave sprejema takoj Šte-fan Pinter, tel.: 0 42 28 / 28 874

Nekdanja agilna voditeljica Katoliške mladine Pavli Oraže je nedav-no stopila v Selah s svojim izvoljencem Pepejem Čertovom pred po-ročni oltar. Mladoporočencema želimo na njuni skupni življenjski poti obilo razumevanja in božjega blagoslova!

ČESTITAMO

V Vogrčah praznuje svoj 90. rojstni dan Štefan Flaschberger. Iskreno mu čestitamo in želimo obilo zdravja in zadovoljstva. Če-stita mu tudi EL Pliberk.

Svoj 75. rojstni dan je v Lepeni praznovala Katarina Miklav. Naš tednik iskreno čestita in želi vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tu-di EL Železna Kapla.

Katarina Nuk praznuje v Granitztalu svoj 85. rojstni dan. Iskreno čestitamo.

DROGERIJA ANGELIKA v LABODU

izredna ponudba

- 30% in - 50%

Nudimo Vam: depojsko in potrošniško kozmetiko, vse za gospodinjstvo, barve in lake, otroško prehrano, foto artikle

IMP metall

G. m. b. H.

Nujno iščemo SODELAVCA (SODELAVKO) za delo v zunanji trgovini.

Pogoj: popolno znanje slovenskega jezika, zaželeno praksa in poznavanje angleškega jezika.

Nudimo dobre dohodke in ugodne delovne razmere.

Pismene vloge na:

IMP Metall Ges.m.b.H.

9184 Št. Jakob v Rožu, tel.: 0 42 53 / 544

V soboto, 19. decembra,
vsi na DUNAJ na demonstracijo
za skupno
DVOJEZIČNO ŠOLO!

Bilčovs: Poslovili smo se od Rajnarjeve mame

Velika množica žalujočih se je prejšnji torek poslovila na novem bilčovskem pokopališču od priljubljene domačinke Ane Kues, po domače Rajnarjeve mame.

V 83. letu starosti je Rajnarjeva mama v nedeljo, 22. novembra, po daljši bolezni za vedno zatislila svoje oči. Rajna je skozi 30 let opravljala mežnarijo pri cerkvi sv. Helene, ki je podružnica bilčovske farne cerkve. Dobro nam je Rajnarjeva mama v spominu kot domača pripovedovalka, ki je vedela mnogo povedati o zgodovini cerkve sv. Helene, saj je bil že njen oče mežnar te cerkve. Prav tako nam je zapustila mnogo spominov na stare šege in navade v bilčovski občini in okolici.

Vse življenje je vestno opravljala delo na svoji kmetiji, dokler je ni mogel prevzeti sin Pepelj. Njena življenjska pot ni bila postлана z rožami, kajti zgodaj je že zgubila svojo hčerko, zadnje leto pa nas je

vse pretresla vest o smrti njene sina Andreja.

Kljub vsem življenjskim udarcem pa Rajnarjeva mama nikoli ni obupala in nam je s svojim načinom življenja in smislom za družabnost dajala dan za dnevom lep zgled. Zato bomo Rajnarjevo mamo trajno ohranili v lepem spominu.

Naj rajno domačinko krije rahla, domača zemlja, vsem prizadetim pa izrekamo iskreno sožalje.

Celovec: Jugoslavija je pozdravila Avstrijo

Za „dan republike“, jugoslovanski državni praznik, je v sredo, 25. novembra, bila v prostorih bivše delavske zbornice v Celovcu velika gala-predstava pod geslom „Jugoslavija pozdravlja Avstrijo“.

Kulturni spored je oblikovala mladinska folklorna skupina „Ivo Lola Ribar“ iz Sarajeva. Res, mladi Sarajevčani so ples narodov in narodnosti Jugoslavije zaplesali dovršeno in prepričljivo, za kar jih je publika zasula z dolgim aplavzom. Nastop skupine pa je treba še toliko bolj visoko oceniti, ker je za sabo imela dolgo, mučno in naporno vožnjo.

Po kulturnem delu je bilo žrebanje dobitkov.

Prireditve so se med drugimi udeležili predsednik NSKS dr. Matvež Grilc, tajnik ZSO dr. Marjan Sturm, celovski župan Guggenberger, deželni poslanec Hausenblas kot zastopnik predsednika deželnega zbora Schantla. Povezovala pa sta Miha Pasterk in Danica Uršič.

Organizatorji prireditve so bili jugoslovanski generalni konzulat, Avstrijsko-jugoslovansko društvo, KKZ in pa SPZ.

-wafra-

Folklorna skupina „Ivo Lola Ribar“ iz Sarajeva

CARTRANS

Reisebüro Ges.m.b.H.
turistična agencija

A-9020 KLAGENFURT/CELOVEC, Paulitschgasse 7
☎ (0463) 51 26 80, 51 28 25, telex: 042-2787 istit

Ravno zdaj, ko je pri nas vreme megleno, mrzlo in neprijetno, si Ti želiš dopust na Jugu — dopust na nekem sončnem otoku, kjer je vreme prijetno in voda vabljiva za kopanje.

Vse to Vam turistična agencija CARTRANS v Celovcu nudi na otoku CIPER v Sredozemskem morju.

Nudimo Vam npr.: hotel FLAMINGO od šil. 4890,— naprej,
hotel ANDONIA od šil. 4960,— naprej.

Podrobnejše informacije dobite pri turistični agenciji Cartrans.

Poleg tega Vam še nudimo:

LONDON od 5. do 8. 12. 1987 — šil. 3330,—
MORAVSKE TOPLICE od 4. do 8. 12. — šil. 1830,—

Silvestrovanje

v PORTOROŽU od 26. 12. 1987 do 2. 1. 1988
šil. 3296,—

od 30. 12. 1987 do 2. 1. 1988
šil. 2184,—

na MALEM LOŠINJU od 26. 12. 1987 do 2. 1. 1988
šil. 3506,—

od 30. 12. 1987 do 2. 1. 1988
šil. 2290,—

Več o teh in drugih ponudbah boste zvedeli pri turistični agenciji CARTRANS v Celovcu — tel.: 0463/51 26 80.

Uspel koncert prijateljstva v Borovljah

Kaže, da so Borovlje dobra tla za koncerte in kulturne prireditve, ki jih oblikujejo pevski zbori in skupine obeh narodov v deželi. Naj bo v tej zvezi omenjen le že vsakoletni pevski večer „Dober večer, sosed — Guten Abend, Nachbar“, ki ga prireja SPD „Borovlje“ in na njem sodelujejo tudi zbori naroda sosedja. V soboto, 28. novembra, pa je boroveljski mestni zbor Stadtchor Ferlach, ki ga vodi Helmut Ebner, vabil na pevsko srečanje, čigar geslo je bilo prijateljstvo in petje.

Poleg že omenjenega zbora so sodelovali še moški zbor iz Zgoranjega Dravograda (Oberdrauburg), vokalni ansambel od Gospe Svete, flautist iz deželne glasbene šole in pa mešani pevski zbor „Podjuna“ iz Pliberka pod vodstvom Toneta Ivartnika.

„Podjuna“ se je številni publikli v mestni hiši — med drugim sta se koncerta udeležila tudi župan dr. Krainer in predsednik SPD „Borovlje“ Melhijor Verdel — predstavila kot kakovosten zbor in je bila dostojen in pevsko odličen

ambasador slovensko-koroškega pevskega udejstvovanja in ustvarjanja. V povezavi, ki sta jo oskrbela Nežka in Fric Kert, je „Podjuna“ izpovedala veselje nad povabilom k sodelovanju na koncertu ter izrazila upanje, da bodo taki in podobni koncerti pomagali preprečiti razdor, ki ga v deželi pripravljajo in ki bi bil v hudo škodo bodočnosti Koroške.

Ker je bil koncert na predvečer prve adventne nedelje, je vsak zbor zapel po eno adventno pesem.

-wafra-

KDZ — Mladina za mladino

Kaj je danes z našo mladino?

Zakaj mladi ljudje ne kažejo zanimanja za politiko? Kje so, če gre za skupne interese?

Vsi vemo, da današnja mladina ne kaže bogve kako velikega zanimanja za politiko. Rada se potepa po mestu in se hoče samo še zabavati. Za druge reči se sploh več ne zanima ali pa zelo malo.

Kje si, mladina?

Piše Mario Podrečnik

Čas je, da se bo začela zanimati za skupne interese naše narodne skupnosti oz. za delo na kulturnem in političnem področju.

Svoj politični neinteres je mnogo naših mladincev pokazalo predvsem, ko je bila zasedena od naših rojakov deželna vlada. Popoldan, ko ima največji del naših gimnazijcev prosti čas, se je veliko dijakov raje peljalo domov. Niso kazali zanimanja, da bi s svojo navzočnostjo podprli to akcijo. Le okoli 60 dijakov se je tedaj zbralo pred deželno vlado. S tem pa so tudi dokazali, da je le majhen del gimnazijcev pripravljen delati na političnem področju.

Širila se je tudi govorica, da bi dijaki prišli samo tedaj, če bi bila ta akcija v šolskem času.

Omenil bi pa še, da sem videl na tej demonstraciji pred deželno vlado samo enega profesorja. Hvala Bogu jih je bilo na manifestaciji v Mladinskem domu že več, in upam, da se bo demonstracije na Dunaju udeležil ves profesorski zbor.

Kajti če bo manj prijav k dvojezičnemu pouku, bo padlo tudi število prijav za Slovensko gimnazijo.

KKZ
Križansko kulturna zveza

Andrej Šuster Drabosnjak PASTIRSKA IGRA

Po starem rokopisu Andreja Šusterja Drabosnjaka
za predstavo priredila dr. Herta Laussegger.

Ena od glavnih točk zadnje občinske seje v Bilčovsu (v ponedeljek, 30. 11.) je bilo vprašanje občinskega vodovoda. Kakor je župan **Hanzl Ogris** poročal, so glavna dela zaključena in tudi vodne ure so z nekaj izjemami montirane. Dokončnega obračuna še ni, jasno pa je, da ima občina težave, kako bo odplačala razmeroma visoki dodatek za gradbene stroške (Baukostenbeitrag), ki znaša 1,8 milijonov šillingov. Od občanov, ki so se priključili k občinskemu vodovodu, je občina doslej dobila za vodovodne priključke in porabljene vodo 1,3 mlo. šil.

Za kubični meter vode zaračuna občina trenutno šil. 7,— plus davek na presežno vrednost. Odprto je ostalo na zadnji občinski seji vprašanje, ali bodo kmetje morali plačevati prav tako visoko pristojbino za vodo kakor gospodinjstva. O tem vprašanju bo odločal občinski svet, ko bodo izkušnje pokazale, koliko vode porabi povprečno gospodinjstvo in koliko povprečna kmetija.

Poleg stroška za priključek (šil. 15.000,— + 10% davka na presežno vrednost) plačuje vsak občan — neglede na to, ali že potrebuje vodo ali ne — letno šil. 900,—

Jim pomagal pri finančni sanaciji tega velikega projekta. Druga možnost bi bila ta, da Bilčovs naredi lastno čistilno napravo pod Velnjo vasjo („morda pri ÖDK“ — citat Štefi Quantschnig). O tej varianti je občinski odbornik **Jakopitsch** (VP) menil, da je kljub višjim stroškom bolje, „da kanal smrdi v Borovljah“.

Poročilo občinskega odbornika **EL Mihe Einspielerja** (kontrolni odbor) je bilo razveseljivo, kajti z redkimi izjemami so občani občini dajatev plačali, kakor je to na primer dajatev za odvažanje smeti in davek na pijače (Getränkesteuer). Še odprte račune naj bi dolžniki, če že niso pripravljeno plačati, poravnali pri občini kot „neke vrste počitniški sodelavci“, tako odbornik **Schellander** (VP).

V poročilu odbora za tujski promet je odbornik **Sorgo** med drugim povedal, da nad 40 družin prihaja že nad 20 let v bilčovsko občino (**Hauslauer**: „Das verstein nit“). Problem nazadujočega prometa (pribl. 4%) v Bilčovsu je v tem, da ljudje „skoraj nimajo komfortnih sob“, tako župan **Ogris**.

Vprašanje občinskega odbornika **Jakopitscha** (FP), ali je možno

**V nedeljo,
20. decembra,
v farni cerkvi
v Št. Ilju**

**ob 14.30 in 19.00
Nastopajo igralci z Gur
in iz Roža**

Št. Jakobu, in je trajala do pol treh zjutraj.

Na dnevnem redu je bilo „samo“ 23 točk, razprava o pristopu občine Št. Jakob k „Zvezi občin za odvajanje odplak — Vrbsko jezero — zahod“ pa je vzela največ časa, saj je ravno ta točka privabila v sejno sobo mnogo zainteresiranih občanov.

Razmeroma hitro so bile spravljene „pod streho“ točke prve polovice dnevnega reda. Mdr. so soglasno sklenili 3. redni in izredni dodatni proračun, nabavo miz in stolov za šolo v Področci — ki bodo stali 60.000,— šil., povišanje prispevka za vodni priključek vodne zdruge Baško jezero od 10.000,— šil. na 15.000,— šil. in nakup stroja za prepariranje smučičšč (Pistengerät) za ceno 972.000,— šillingov.

Dolgočasno pa je postalo pri poročilih o sejah odborov, to je odbora za kmetijstvo in gozdarstvo in tujskoprometnega odbora. Na nesorazmerje pri podpori kulturnih društev je opozoril odbornik **SGS** mag. Jaki Sitter, saj dobi **MGV** Podgorje 10.000,— šil. podpore, društvo „Rož“ pa samo 5000,— šillingov.

Za vzdrževanje privatnega otroškega vrtca, katerega vodijo šolske sestre, bo občina prispevala 40.000,— šil., za 9. šolsko leto, ki ga prav tako vodijo šolske sestre, pa je bilo odobreno 15.000,— šil. K tej točki je odbornik **SGS** mag. Jaki Sitter menil, da relacija med občinskim in privatnim otroškim vrtcem nikakor ne odgovarja resničnosti, ker občinski vrtec stane vsako leto veliko denarja in dela samo z izgubo.

Pensionistenverbandu in Seniorbundu je bila odobrena podpora. Društvo upokojencev Št. Jakob v R., ki je že 7. septembra t. l. na občino vložilo prošnjo za podporo, pa do danes ni dobilo niti odgovora in ta prošnja tudi ni bila na dnevnem redu. Odbornika **SGS** Franci Janežič in Jaki Sitter sta to kritizirala, župan pa jima je odgovoril, da občina ne pozna števila članov. Odbornik **SGS** Sitter pa je še vprašal kulturnega referenta, če sploh ve, da obstajata v občini dve kulturi, ker te druge kulture ne vabijo na nastope.

(Dalje na strani 10)

Občinski seji v Bilčovsu in Dobrli vasi

(+ 10% davka), kar deloma povzroča pri občanah nevoljo, ker občina o tem prej odjemalcev vode ni informirala.

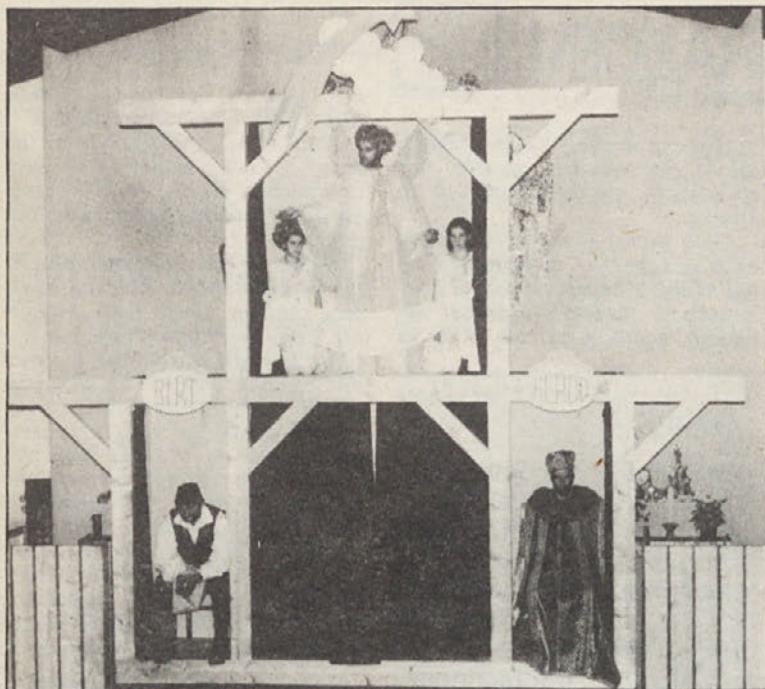
Podžupan **Gasser** je predlagal, da občina zniža osnovno pristojbino za vodo (900,— + 10%) za gospodinjstva, v katerih živi samo ena oseba.

Nadaljnja točka občinske seje je bilo vprašanje kanalizacije. Kakor se zdi, se bo morala tudi bilčovska občina prej ali slej odločiti, kako bo rešila ta problem. Ena od variant, katero si bodo ogledali strokovnjaki, je ta, da se Bilčovs in Bistrica priključita h kanalu v Borovljah. Borovlje itak nujno potrebujejo nekoga, ki bi

postaviti ob cesti pri gostišču Koren v Kajzazah prometno zrcalo, ker so se samo v zadnjem mesecu zgodile štiri prometne nesreče, je občinski svet odklonil z argumentom, da se ta cesta pozimi ne pluzi. Poleg tega pa da je vprašanje, če se zrcalo sploh more tako postaviti, da bi kaj spremenilo. Verjetno bi se ta pametni predlog dal lažje uresničiti, če bi ga postavil kak odbornik od večinske stranke...

stih

Dolga ko hudo leto je bila minula občinska seja tržne občine Št. Jakob v R., ki je bila v ponedeljek, 30. novembra, v kulturnem domu v

Odlična gledališka
predstava KKZ
v Št. Ilju

Bili smo na „Pastirski igri“

Prav enaka zasluga kakor režiserju gre tudi pevovodju Lajku Milisavljeviču, ki je z Mešanim pevskim zborom „Rož“ čudovito spremljal dogajanje na odru. Ne le da je s pevci naštudiral pesmi, treba je bilo izbrane pesmi tudi skrbno prirediti in jih vplesti v Pastirsko igro, da so krasno dopolnjevale igralsko dogajanje.

Igralcem, ki prihajajo iz sosednjih krajev, iz Bilčovsa, Št. Jakoba, Rožeka in Ledinc, pa je treba na tem mestu izreči iskreno priznanje. Pod vodstvom že domačega režiserja Končana so dokazali svoje igralske sposobnosti, predvsem pa trdno voljo (saj so imeli nad 40 vaj), da hočejo tu na Koroškem doprinesiti svoj del k lastni kvalitetni gledališki dejavnosti.

Morda nekaj besed o tem, kako so se odvijale priprave na to osrednjo gledališko predstavo KKZ.

Ko je padla odločitev za „Pastirsko igro“, se je pojavilo že kar nekaj vprašanj in s tem tudi težav. Jasno je bilo, da naj bo jezik predstave narečen. Toda za izvirno besedilo Pastirske igre A. Š. Drabosnjaka iz začetka 19. stol. je bilo treba dobiti koga, ki bi poskrbel za primerno besedilo. To nalogo je prevzela dr. Herta Laussegger, ki je s tem premostila prvo težavo, ki se je pojavila. Nagovoriti je bilo treba veliko število igralcev, ki so poleg poklica in drugih obveznosti vestno hodili k igralskim vajam.

Najti je bilo treba primerno prostorsko rešitev, kjer bo tudi primerna akustika.

Nenazadnje pa je bilo treba najti najboljše rešitve za tehnična

Za svojo 25. obletnico gledaliških predstav si je Krščanska kulturna zveza letos izbrala „Pastirsko igro“ domačega avtorja A. Š. Drabosnjaka s Kostanj. „Pastirska igra“, uprizorjena v narečju od amaterskih igralcev iz Roža in z Gur, bo v zgodovini koroškega slovenskega gledališča ostala prav gotovo važen mejnik. Tako je dr. Janko Zerzer, predsednik Krščanske kulturne zveze, našel po premieri, ki je bila zadnja nedeljo v Št. Ilju, zelo primerne besede, namreč, „da je režiserju Franciju Končanu uspelo z amaterskimi igralci doseči optimum tega, kar smo pričakovali“. In dejansko z veseljem in ponosom lahko ugotovimo, da so se domači igralci zelo približali ravni profesionalnih igralcev.

vprašanja, kakor so to npr. luči, reflektorji in drugi pripomočki.

Izdelava scene, katero ima na skrbi dipl. inž. Viktor Molko, zahteva strokovno usposobljene ljudi v mizarstvu. Ludvik Serajnik da na razpolago mizarstvo delavnico in s tem omogoči realizacijo tako odlične scene.

Za odlične kostume poskrbi prof. Alenka Bartl.

Marsikdo bo sedaj morda rekel, da je pač vsako gledališko predstavo treba pripraviti. Kljub temu pa se mi zdi, da je treba imeti vsaj malo vpogleda v razne priprave, da tako predstavo domačih igralcev moremo dovolj ceniti.

Star slovenski pregovor sicer pravi: Dobro blago se hvali samo. Kljub temu pa se mi zdi umestno, da pri tem omenim delo tajnika

KKZ Nužeja Tolmajerja, ki je v zadnjih tednih skorajda že noč in dan skrbel z organizacijskimi pripravami za to, da je gledališka predstava navsezadnje tako dobro uspela. Svojo zaslugo pa imajo tudi šolske sestre v Št. Jakobu, ki so skoraj vsak dan dale na razpolago prostore za vaje.

Zdaj pa nekaj besed o vsebini Pastirske ali božične igre. Dogajanje na odru ima za vsebino splošno znane svetopisemske motive, kakor je to angelovo oznanjenje, iskanje prenočišča, motiv pastirjev in nato treh kraljev ob hlevčku, pomor nedolžnih otrok. Motivi iz Svetega pisma so prepleteni z vsakdanjo tematiko. V okvirni igri spoznamo tudi stare šege in navade okoli božiča.

Zaključno pa mi dovolite še

osebno pripombo: pri vsej krasoti gledališke predstave me je nekaj motilo. In sicer so to bili deloma nemški izrazi v kostanjskem narečju. Čeprav to verjetno predvideva izvirno besedilo, morda izrazi kot „bedajte“ (pomeni), mrdar (morilec) verjetno ne bi bili potrebni.

Osrednje gledališke predstave so se med drugimi udeležili tudi nadškof Alojzij Šuštar, škof Egon Kapellari, kancler msgr. Krištof, dv. sv. Pavle Zablatnik, župan občine Vrbe Petritsch, predsednik NSKS dr. Grilc s soprogo, ravnatelj Slovenske gimnazije dr. Vospersnik, dv. sv. dr. Valentin Inzko, predsednik ZSO dipl. inž. Feliks Wieser in vrsta drugih imenitnih predstavnikov iz političnega in kulturnega življenja.

stih

PISMA BRALCEV

Žarko Petan
bral v
Slomškovem domu

Žarko Petan, zanj je pridevek „mojster aforizma“ domala že pretirana skromnost, je na povabilo Mohorjeve založbe in Slovenskega kulturnega društva v Celovcu sodeloval v torek, 1. 12. 1987, na literarni prireditvi „Oseba v zlatem rezu“, ki je bila namenjena — Žarku Petanu.

Gledališka igralka Barbara Lapajne je brala njegove aforizme, Vinko Ošlak pa je poslušalce popeljal — v razgovoru — skozi pestro Petanovo življenje: od mladosti v Zagrebu, kjer je bil njegov oče kavarnar, in skozi številne internate in jezikovna območja ter kulturne kroge, kar je imelo za posledico, da avtor (lastna ocena, prosim!) „ne obvlada nobenega jezika prav“, pa tja do Ljubljane, kjer je najprej študiral ekonomijo, potem pa še gledališčne vede.

Petan se je izkazal kot zelo očarljiv pripovednik, ki bi ga še poslušali, če čas in pa strah pred zasneženim Ljubljem ne bi tako priganjala. Literarni večer, ki je navdušil — (ali pa je to le bil Ž. P.?)!

-wafra-

Občinski seji . . .

(Dalje z 8. strani)

Smešno pa je bilo slišati, da bo občina kupila „dve“ knjigi, ki ju je izdala Mohorjeva založba, in sicer knjigo domačina Gabriela, pd. Strdena, in Gustava Januša.

Najbolj pereča točka je bila nedvomno točka 18, kjer je šlo za načelni sklep o pristopu občine k „Zvezi občin za odvajanje odplak Vrbsko jezero — zahod“. Zelo živahna debata se je razvila za — in proti pristopu, v zgodnjih jutranjih urah pa je prišlo do enostranskega sklepa samo z glasovi socialistične stranke.

Občinski svet pa je obravnaval in sklepal tudi o prenamembi zemljišča 577/5, to je zemljišče, kjer stoji zgradba „Robič“, v mešano gradbeno zemljišče. K tej zadevi sta bili vloženi dve ljudski zahtevi, ena za, druga proti. Prenamembo so sklenili z glasovi socialistov, SGS in enega odbornika ljudske stranke.

... je moral opustiti
„Mladinski zbor Bilčovs“

Iz rubrike „To in ono iz bilčovske občine“ (NT, številka 45/87) sem zvedel, da sem letos „moral zaradi preobremenjenosti“ opustiti „Mladinski zbor Bilčovs“.

Na moje vprašanje, odkod ima to neresnično trditev, je bil odgovor bilčovske žurnalistke NT: „Od neke osebe, imena pa ne smem izdati.“

Kar me tudi ne zanima. Ugotavljam le, da se širijo vaše manjše iz druge ali tretje roke oz. ust že po časopisu, ki je bil poslan na vsa bilčovska gospodinjstva. Dejstvo je, da se žurnalistka za kako informacijo o delovanju mladinskega zbora pri meni kot vodji skupine še nikoli ni oglasila — tako tudi tokrat ne.

Pa čemu tako skrivnostno? Zakaj Bilčovščani ne smejo izvedeti resnice? In resnico se sme že še povedati in zapisati, kar želim brez olepšavanja in očitavanja: Kot „Mladinski zbor Bilčovs“ smo z ustvarjanjem glasbeno in medčloveško uspehi, kakor je redkokdaj možno — idejno in organizacijsko pa smo in sem pogoreli(i).

Samokritično moram priznati osnovno napako, ki mi je na samem začetku spodletela zaradi osebne kulturne angažiranosti pa tudi neke naivnosti: sam od sebe in prostovoljno sem ponudil glasbeno pomoč župniku in društvu, ne pa ali — bo torej res, da bo možno na življenjskem prostoru srednje velike občine, kakor je Bilčovs, kulturno delovati preko ideoloških zaprek v prid slovenski narodni skupnosti tako na verskem kakor prosvetnem področju.

Pred dvema letoma — novembra 1985 — je začel z delom „Mladinski zbor Bilčovs“ na besedo in v dogovoru z g. župnikom in SPD „Bilka“, ki sta sprejela in potrdila nevtraln organizacijsko obliko zbora: pevsko ustvarjanje za faro in za prosveto, se pravi, nismo se ogranizirali ne kot farna mladina in ne kot SPD „Bilka“, temveč smo želeli aktivno sodelovati pri obeh kulturnih dejavnostih v Bilčovsu in za oba. Ta dogovor in dano besedo je izpolnil mladinski zbor v polni meri: delali smo za faro in za prosveto, nikdar proti.

Na kratko dokumentiram. V teh dveh letih je pelo v zboru 20 pevec in igralo 10 instrumentalistov; opravili smo 76 pevskih vaj in naštudirali 60 pesmi — od teh 29 cerkvenih in 31 svetnih. Nastopili smo 27-krat — 16 maš in 11 svetnih nastopov; snemali smo za ORF ter za kaseto SPZ. Skupno s starši smo se peljali lani k slapu Savice in letos v Benetke, da bi poglobili medsebojno povezanost.

Skupina je uspela: v zboru je sodelovala mladina, ki je glasbeno nadarjena (domala vsak pevec igra še kak instrument), človeško odlična in zanesljiva. Starši so de-

lo zbora spremljali z veliko simpatijo in vsestransko pomočjo. Kot zborovodja sem bil od njih več ko sprejet.

Kljub temu — koliko je vredna dana beseda? — so nastajale zunaj skupine napetosti zaradi intolerance in „ideološke jasnosti“ nekaterih redkih, a vplivnih, ki so se

Vabilo

Posojilnica — Bank Celovec, r.z.z.o.j., vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v petek, 11. decembra 1987, ob 18. uri v kletnih prostorih Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, Paulitschgasse 5—7.

V primeru nesklepnosti sklicanega občnega zbora sklepa po preteku ene ure sklicani občni zbor o predmetih napovedanega občnega zbora veljavno ne glede na število navzočih in zastopanih članov.

Upravni in nadzorni odbor

odražale v raznih zdaj manj, zdaj bolj opaznih oblikah nasprotovanj, od agresije do ignorance. Ob dejstvu, da „nismo ne krava ne bik, ampak vol“, je začela prihajati na dan tista travmatična rana v sožitju med Slovenci, ki marsikje in marsikdaj zavira sproščeni vzlet slovenske materine besede, otežkoča medsebojne odnose in hromi tako versko kakor prosvetno kulturno ustvarjanje.

V vsakdanjiku Bilčovsa ideološka razdvojenost ni prisotna, nasprotno: sodelovanje društva v farnem okviru in ustvarjanje na prosvetnem področju sta življenjska realnost in zgledni. Ob konkretnih primerih — kakor je bila „nevtralnost“ mladinskega zbora — kadar gre za egoizem in prilaščanje, pa zaživijo predsodki, nezaupanje, sumničenje, podtikavanje, očitavanje, obračunavanje in agresije ter molk, ki delujejo zavestno in podzavestno, ker so se skozi desetletja, zgleđa, problemi bolj odrinjivali kakor reševali.

Brez pogovorov, z molkom in ignoranco problemov ni mogoče reševati. „Mladinski zbor Bilčovs“ je nehal delovati zaradi nereševanja nakazanih problemov. Bo nekaj res na tem, kar mi je razložila domačinka: „Mi rešujemo naše probleme tako, da dvignemo tepih in spod pometemo.“

Župnika problem ne prizadene, ker je kontakt do njega in njegov do nas že kmalu eno leto prekiniten; o mojem predlogu predsed-

niku društva, da bi se včlanili, SPD „Bilka“ niti ni razpravljala.

Zato je šel „Mladinski zbor Bilčovs“ v veliko žalost in prizadetost pevcev, staršev in velike večine Bilčovščanov tradicionalno pot „pod tepih“.

Najbrž ne gre postavljati problema predramatično, kaže pa nekatere značilne znake tako prebujanja kakor umiranja slovenske kulturne ustvarjalnosti med koroškimi Slovenci. Bilčovs ima še vedno (koliko generacij še?) velik narodnostni, verski in kulturni potencial, ljudje so v veliki meri pripravljani za skupno ustvarjanje, stvarnih zaprek za obsežnejši cvet slovenske narodne skupnosti ni — z nepotrebnim in največkrat umetnim vzdrževanjem anahronističnih ideoloških argumentov pa sta slovenska beseda in narodna zavest obsojeni na izgorevanje.

prof. Jožko Kovačič,
Zgornja vesca (Bilčovs)

SJ für Versachlichung
der Schulfrage

Als wichtigen Beitrag zur Beruhigung und Versachlichung des Klimas bezeichnet SJ-Landesvorsitzender Peter Kaiser die jüngsten Aussagen von Landeshauptmann Leopold Wagner. Diese bestätigen, daß eine Änderung des Schulprovisoriums ohne Zustimmung der Slowenenvertreter nicht sinnvoll ist. In diesem Zusammenhang schlägt die Sozialistische Jugend vor, daß sämtliche zur Diskussion stehenden Schulmodelle im Rahmen eines dreijährigen Schulversuches erprobt werden sollen. Dieser Schulversuch soll von einer Expertenkommission pädagogisch-didaktisch begleitet werden, so daß danach dem Nationalrat eine fundierte Entscheidungsgrundlage vorliegt. Diese vorgeschlagene Vorgangsweise würde der zentralen Wichtigkeit dieser Frage gerecht werden. Außerdem müßte sich niemand übergangen oder ungehört fühlen, da ja nunmehr sämtliche Vorschläge, Modelle und Anregungen in der Praxis erprobt werden könnten.

Sozialistische Jugend Kärnten

Ločevanje otrok — podpora Našemu tedniku!

Pa se je zgodilo v deželi Koroški, da so začeli podpirati politiki kar vse strani prebivalstva. S sklepom o ločevanju otrok so sprožili sledečo situacijo (na primeru osnovne šole v Rožku): doslej ima šola 4 razrede in 4 učitelje. Medtem ko ostane 4. razred tak, kakor je, se bo spremenila situacija v prvih treh razredih tako, da bodo razdelili te razrede na nemške in nemško-slovenske. Tako bodo potrebovali za to ureditev skupno 7 razredov — t. j. 7 sob, ki jih pa v poslopu enostavno ni. Nemško-slovenske razrede bosta obdelovala po dva učitelja — navadni in

PISMA BRALCEV

asistenčni. Torej bo v rožeški šoli uradovalo namesto dosedanjih štirih deset učiteljev.

Ta situacija je rezultat predvidevane ureditve v vseh šolah, ki imajo nad 20 učencev v razredu in kjer je prijavljenih k slovenskemu pouku manj ko 7 učencev v razredu.

Iz te zagate predlagam sledečo rešitev: ker bodo morali v nemško-slovenskih razredih šepetati tako učenci kakor učitelji (istočasno bosta namreč v enem razredu poučevala dva učitelja), bi ta prostorski problem lahko rešili s stariimi spovednicami, ki stojijo na podstrešjih župnišč. Spovednice bi postavili v obstoječe razrede — v eni spovednici bi šepetal nemški učitelj s svojimi nemškimi učenci, v drugi pa slovenski učitelj s svojimi učenci. ltd., ltd. To zamilsel sem prijavil kot patent; oblasti, ki se ga bodo poslužile, bodo morale darovati predpisano vsoto v tiskovni sklad NT.

kafra

I tua scho rogele!
(Eine Stimme aus Tirol)

„I tua scho rogele“ (behutsam), sagte der Bauer begütigend zum Geisbock, während er ihm das Schlachtmesser an die Gurgel

setzte. Unter diesem Motto stand der Club 2 vom 26. 11. Etwas mehr Hochachtung hätten die Slowenenvertreter der Gegenseite schon erwiesen können! LAD Dr. Unkarts bis ins letzte durchdachte, zielbewußte, unerbittliche, von jeder menschlichen Regung für die Seele eines Kindes chemisch reine Taktik unter der Maske strengster Objektivität, lauterer Humanität, vollendeter Urbanität — „kabarettreife“?! Das war burghtheaterreife! Ein umjubelter Darsteller des Tartuff auf der Comédie Française konnte da noch zulernen. Ihr undankbaren Slowenischkärntner, merkt ihr denn nicht, daß die mangelhaften Slowenischkenntnisse eurer Kinder den Deutschnationalen Kärntens schlaflose Nächte bereiten und ein Hauptmotiv des Pädagogenmodells sind?

Wichtig ist vor allem, eine bewußte, faustdicke Unwahrheit scheinbar achtlos, in einem Nebensatz, einfließen zu lassen. Niemand merkt's. Aber auf die uninformierten Österreicher wirkt es. „Bisher wurde in den zweisprachigen Klassen etwa je zur Hälfte in deutscher und in slowenischer Sprache unterrichtet.“ Das hieße: 1. 15 Studen Stillbeschäftigung pro Woche für die Mehrheit der Schüler. Wie wäre die Disziplin

aufrechtzuerhalten? Nur mit Brauchialgewalt. 2. Die Deutschkärntner Eltern würden sich sofort beim Bürgermeister oder LSR beschweren, und die würden diesen „Unfug“ abstellen. Eine Mutter, die sechs Kinder in die zweisprachige Schule geschickt hat, lachte laut: „Im Heft meines jüngsten Bubens folgten auf zwei Seiten deutsche Diktate oder Übungen ein paar Zeilen mit zwei slowenischen Sätzen. Die letzten zehn Minuten mancher Stunden — das war der muttersprachliche Unterricht. Und Deutsch lernten die Kinder vor allem von den Mitschülern im Unterricht, beim Schwätzen, in den Pausen, am Schulweg und am Fußballplatz — und diese wieder von ihnen ein bißchen Slowenisch. Dieses „passive Rauchen“ (so wörtlich auf der „Grenzland“-tagung von Völkermarkt unter ÖVP-Patronanz), diese Vergiftung der deutschen Kinderseele muß aufhören — daher das Pädagogenmodell.

Die Zukunft? Zwei Möglichkeiten: 1. Die Vernunft siegt. Die traditionelle, bewährte, vor über hundert Jahren auf Verlangen der damaligen deutschen Minderheit eingeführte zweisprachige Schule bleibt. Sie ist durchaus verbesserungsfähig. 2. Das Pädagogenmodell kommt. Nun wieder zwei Mö-

glichkeiten: a) Die Eltern geben den Bitten der Kinder, die von ihren Spielkameraden nicht getrennt werden wollen, nach und die Anmeldungen zum Slowenischunterricht — und mit ihnen die Zahl der zweisprachig eingesetzten Lehrer — nehmen rapid ab. Dann wird der Zustand an der VS so erbärmlich, wie er an der HS heute schon ist. (In den letzten 2—3 Jahren drei Hauptschüler- bzw. Studentenselbstmorde in Unterkärnten: Motiv — gesellschaftlicher Druck, Verächtlichmachung der „Tschuschen“ wird als unerträglich empfunden.) b) Die Eltern rafften sich auf und sagen sich: Seit Generationen sind wir Opfer des Nationallasters der Slowenen, der Bescheidenheit, und verzichten freiwillig im Schulbereich auf 2/3 von dem, worauf wir mit Gott und Recht Anspruch haben, was, z. B. für die Deutschsüdtiroler, eine Selbstverständlichkeit ist: den muttersprachlichen Unterricht während der ganzen Pflichtschule. Nun will man uns das letzte Drittel auch noch nehmen. Und jetzt fordern wir das Ganze und werden es bekommen, selbst wenn wir bis zur UNO gehen müßten. Begründung: Nach dem Pädagogenmodell würden die Kinder zwar mehr Slowenisch, aber weniger Deutsch lernen als bisher. (Zerstörung oder Durchlöcherung der zweisprachigen Klassengemeinschaft durch Parallelklassen oder ununterbrochene Völkerwanderung im Abteilungsunterricht). Die Kinder würden daher keinesfalls mehr imstande sein, wie bisher einem rein deutschen Unterricht ab Anfang der 4. Kl. VS zu folgen. Wir verlangen daher prinzipiell die Ausdehnung des muttersprachlichen Unterrichts auf die gesamte Pflichtschule. Da aber gute Deutschkenntnisse für unsere Kinder lebenswichtig sind, erklären wir aus freien Stücken: Wir begnügen uns mit slowenischer Unterrichtssprache in den Fächern Slowenisch, Religion und Geschichte. Alle anderen Fächer können deutsch unterrichtet werden. Durch ihre unverbesserliche Bescheidenheit würde die slowenische Volksgruppe dem österreichischen Vaterland so Dutzende Millionen Schilling ersparen. Die Deutschkärntner Top-Manager, die, soweit alt genug, ja schon 1938 ff. bewiesen haben, was für gute Österreicher sie sind, könnten dem hier vorgelegten modifizierten Pädagogenmodell gewiß nur applaudieren. Vor allem sollte man nichts übers Knie brechen. Zunächst Schulversuche! war ein vernünftiger Vorschlag. Genaue Berechnungen (neue Lehrer und Infrastrukturen) und das Placet des Finanzministers sind vor Beginn der Schulreform anzustellen bzw. einzuholen.

Dr. Eberhard Steinacker
6500 Landeck

(To pismo je bilo poslano tudi ministrici dr. Hawicek)

Prevzvišeni gospod nadškof, dragi sobrat v škofovski službi!

V imenu slovenskih škofov ste mi v pismu z dne 22. novembra 1987, ki so ga dobila tudi družbena občila, izrazili svojo zaskrbljenost zaradi najnovejšega razvoja glede dvojezičnega šolstva na Koroškem. Prosite me, naj storim vse, da sožitje slovenske manjšine z drugim prebivalstvom ne bo izpostavljeno novim obremenitvam.

Štejem med prve naloge katoliške Cerkve na Koroškem in krškega škofa, da si po svojih

nato v Kärntner Landeszeitung z dne 9. marca 1987 sporočil tole:

„Prizadevanje Cerkve, da prispeva k mirnemu sožitju in sodelovanju vseh ljudi na Koroškem, ima za posledico tudi željo po sožitju mladih ljudi v skupni šoli. Nasveti, kaj se lahko in naj se stori v organizaciji šole in v načinu pouka za kar največje pospeševanje učencev tako večine kakor manjšine, ne spadajo v pristojnost vodstva Cerkve. Kakor v vseh stvarnih vprašanjih, ki so povezana z etničnimi problemi, lahko katoličani — sledeč svoji vesti — pridejo do različnih

ukusijo čimveč sodržavljancev vključiti v demokratično reševanje problemov, ki jih je treba rešiti.“

Spričo sedanjega položaja vztrajam pri tej svoji izjavi. Znotraj Cerkve sem se odločno uprl poskusom, usmerjenim proti skupnosti med Nemci in Slovenci pri bogoslužjih, pri zadnjem škofjskem shodu in drugod. To je znano po vsej deželi. S tem da bomo v Cerkvi tudi v prihodnje tako ravnali, dajemo vsej družbi zgled.

Ko sem zelo zaskrbljen nad znamenji destabilizacije, izražam svoje prepričanje, da je načelo naših preizkušenih de-

Šolstvo: Škof Kapellari odgovarja ljubljanskemu nadškofu Šuštarju

možeh prizadevata za mir med Nemci in Slovenci v skupni Cerkvi in v deželi nasploh na osnovi vsestranske pravičnosti. V tem oziru me posebno obvezuje koroška škofljiska sinoda 1972. Ta sinoda je tudi izjavila, da naj šole na dvojezičnem ozemlju služijo sporazumevanju med narodnima skupnostima že od otroštva naprej in zato ne smejo zapostavljati nobene narodne skupnosti. Temu primerno sem v pismu z dne 22. aprila 1985 prvemu predsedniku koroškega deželnega zbora, ko sem bil od tam povabljen k razpravi o manjšinskem šolskem vprašanju, in

sklepov. Spričo takega pluralizma, ki ga dovoljuje II. vatičanski koncil, cerkveno vodstvo nima pravice izrekat avtoritativne sodbe.

Ni pa dvoma, da je dolžnost katoliške Cerkve, da se načelno zavzema za šibkejšega, pa naj bo kdor koli. Iz tega sledi prizadevanje za tako zaščito etničnih manjšin, ki jim daje prostor za ohranjanje njihove jezikovne in kulturne posebnosti. Za to se katoliška Cerkve na Koroškem na območju svojega lastnega delovanja močno zavzema. Zato tudi pozdravlja vse pobude deželne vlade, da z informacijo in dis-

mokratičnih ustanov prizadevati si za vsestranski pogovor, da bi zagotovili red, ki omogoča sožitje.

Tako kakor Vi, gospod nadškof, zastopate jugoslovanske škofove v Svetu evropskih škofovskih konferenc, zastopam jaz avstrijske škofove v tem zboru. Naša skupna naloga je, da pričujemo, da je evangelij Jezusa Kristusa moč za mir, ki odpira meje src, jezikov in narodov. Naj bo naša služba blagoslovljena. To upa, z Vami v Kristusu povezan,

Vaš

Dr. Egon Kapellari
škof

PRIREDITVE

● Celovec

AVSTRIJSKA UČITELJSKA
KONFERENCA — SOLIDAR-
NOST Z DVOJEZIČNIMI UČI-
TELJI IN UČITELJICAMI

Čas: nedelja, 12. decembra
1987, od 10.30 do 18.00 ure
Kraj: Mladinski dom Mikschal-
le 4 v Celovcu

Prireditelj: Nadstrankarski ko-
mite za obrambo dvojezičnega
šolstva in Strokovno združenje
pedagoških delavcev in delavk
na Koroškem

Spored: 10.30 — referati na te-
mo: „Dvojezična šola na Koro-
škem včeraj in danes — ger-
manizacijska instanca“; 14.00
— delovni krožki; 17.00 —
skupni posvet, načrt za na-
daljnje delo

● Pliberk

ADVENTNO SREČANJE

Čas: nedelja, 13. decembra
1987, ob 14.30

Kraj: farna dvorana v Pliberku
Prireditelj: Katoliška mladina
Nastopajo: pevsko Instrumental-
na skupina Žvabek, kvartet 4
J, Mlada Podjuna, KM Pliberk

● Dobla vas

KONCERT

Čas: sobota, 12. december
1987, ob 19.30

Kraj: v gostilni Planteu v Gori-
čah
Nastopajo: MePZ „Srce“, Quar-
tett Sittersdorf, družina Wastl,
otroški zbor
Prireditelj: SPD „Srce“

● Šmihel

ADVENTNO SREČANJE

Kraj: farna cerkev v ŠMIHELU
Čas: v nedeljo, 13. decembra
1987, ob 14.30

Nastopajo: domači zbor „Goro-
tan“, otroški zbor, skupina flavt,
skupina saksofonov, Petzen-
chor

Nemškonacionalen iz
prepričanja

(Nadaljevanje s 5. strani)

Brigitte Galanda: Zaradi geo-
grafske lege in zaradi slovenske
manjšine. Vendar ni samo FPÖ
na Koroškem drugačna, tudi
Wagner dela koncesije Turner-
bundu in pravi, da ni nemškonac-
ionalna organizacija. Vzroke je
torej treba iskati tudi pri vele-
strankah.

Naš tednik: All ni taktika na-
pačna? Tudi velestranki ustvar-
jata nemškonacionalno vzdušje,
tako da volilci potem še rajši
grejo k Halderju.

Brigitte Galanda: On stranki
izrablja in ju podi. Če bi ne bilo
tako, najbrž ne bi prišlo do pe-
dagoškega modela.

Naš tednik: Gospa Galanda,
hvala za pogovor!

Mešani pevski zbor
JAKOB PETELIN GALLUS
iz Celovca vabi na

KONCERT

pod vodstvom Jožeta Ropitza
Čas: četrtek, 17. decembra
1987, ob 19.30

Kraj: v srednji dvorani Doma
glasbe v Celovcu

Spored: J. Petelin Gallus, kla-
sična literatura, pesmi cerkve-
nega leta, slovenski pesmi

● Celovec

Podljska diskusija
„AIDS IN RASIZEM“

Diskutirajo: Florence Onubogu
(germanistka), Günther Nagele
(pedagog), Barbara Wolfesber-
ger (zdravnica), Stefan Schen-
nach (časnikar)

Kraj: OGB-hiša, Bahnhofstraße
44

Kdaj: sreda, 9. decembra 1987,
ob 19.30

Prireditelj: Zelena izobraževal-
na delavnica, Österreichische
AIDS-Hilfe.

● Žitara vas

KULTURNO-INFORMACIJSKI
VEČER O DVOJEZIČNI ŠOLI
NA JUŽNEM KOROŠKEM

Čas: ponedeljek, 14. 12., ob
19.30

Kraj: ljudska šola v Žitari vasi
Prireditelj: SPD „Trta“ v Žitari
vasi

● Celovec

SIMPOZIJ O
A. Š. DRABOSNJAKU

Čas: sreda, 9. december 1987,
ob 14.45

Kraj: celovška univerza, sejna
dvorana/Sitzungssaal, z-129

Prireditelj: Krščanska kulturna
zveza in Slavistični institut ce-
lovške univerze

Spored: 14.45 Otvoritev, prof.
dr. Rudolf Neuhäuser (pred-
stojnik slavističnega inštituta
celovške univerze)

15.00 Predavanja
Pavle Zablatnik (Celovec) Dra-
bosnjak kot dramatik, Niko Ku-
ret O treh neznanih Drabosnja-
kovih igrach, Bruno Hartman
Drabosnjakove igre na poklic-
nih odrih

19.00 Juri Fikfak Receptija
Drabosnjakovih del, Herta Lau-
segger Jezikovne značilnosti
Drabosnjakovih besedil

Vodja diskusije: Klaus Detlef
Olof

V času simpozija bo na univer-
zi tudi RAZSTAVA Drabosnja-
kovih tiskovin in rokopisov

● Tinje

od srede, 9. 12., od 18. ure do
sobote, 12. 12., do 13. ure
Duhovne vaje za starše in du-
hovne starše-duhovnikov, dia-
konov, redovnic, bogoslovcev,
veroučiteljic in veroučiteljev

Poklicani in poslani

Voditelj: salezijanec Ivan Turk
SDB, Želmlje

v sredo, 9. 12., ob 19. uri
Forum za zdravstvena vpraša-
nja

Srčna bolezen, nem.
Voditelj: prim. univ. prof. dr.
med. Heinz Sterz

v četrtek, 10. 12., ob 19. uri
**Verski pogovori v adventu: Je-
zus da — Cerkev ne?, nem.**
Voditelj: prof. mag. Otto
Schachner, Celovec

v četrtek, 10. 12., 16.—17.30
Otroški popoldan s starši
Dobra knjiga — dober film,
nem.
Voditeljica: Gertrude Langer,
pedagoginja

Posebno ugodne
avtogume dobite pri

KRIVOGRADU

v Šmihelu 60, ☎ 04235/2537

Zimske avtogume:

145—13 šil. 640,—
155—13 šil. 695,—
165—13 šil. 790,—
175—14 šil. 940,—
175/70-13 šil. 850,—
185/70-13 šil. 895,—

Traktorske gume:

11—28 namesto 5.090,—
samo 3.300,—
14—34 namesto 11.990,—
samo 7200,—

Montaža brezplačna!

Stroje za mešanje mesa
in testa do 50 kg.

S tem kuponom podprete
tudi SAK s

5%

Ime:

v petek, 11. 12., 9.—12.
Strokovno predavanje za kme-
tice in kmete
**Proizvodnja visokokvalitativne-
ga žganja, nem.**
Vodil: inž. Gartner, Št. Andraž

v petek, 11. 12., ob 14. uri
**Tečaj za spretne roke: Advent-
ni in božični okraski, nem.**
Vodil: Matthias Tschinkl

v petek, 11. 12., ob 19.30
Hildegarda iz Bingena (preda-
vanje o mistiki), nem.
Vodil: prof. dr. Anton Grabner-
Halder

od sobote, 12. 12., od 9. ure do
nedelje, 13. 12., do 17. ure
Duhovne vaje za može
**Krščanski mož v družini, druž-
bi in Cerkvi**
Voditelj: žpk. p. Ivan Antolič

v soboto, 12. 12., od 14. do 19.
**Tečaj za spretne roke: Pastirji
za jaslice, nem.**
Vodilca: Gertie Glaunach in Ro-
semarie Herz

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in iz-
dajatelj: društvo „Narodni svet koroških
Slovencev“.
Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer
Ring 26, 9020 Celovec. NAŠ TEDNIK iz-
haja vsak torek, naroča se na naslov:
„Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020
Celovec. Telefon uredništva, oglasnega
oddelka in uprave: (04 63)51 25 28. Naš
zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gra-
dišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

RADIO CELOVEC

Slovenske oddaje

Torek, 8. 12. 1987

Praznična oddaja: „Ljubezen rodi
plemenitost in moč“ (P. Zunder)

Sreda, 9. 12. 1987

Vse najboljše! — Ansambel Vita
Muženiča.

Večerna 21.00—22.00: Zvočno
pismo iz Ljubljane.

Četrtek, 10. 12. 1987

Rož — Podjuna — Zila.

Petek, 11. 12. 1987

Koroški liki: Skupna Koroška —
Das gemeinsame Kärnten (R. Vo-

spernik). Jezikovni pogovor (J.
Messner).

Sobota, 12. 12. 1987

Duhovni nagovor (žpk. F.
Zergoi); Voščila (M. Hartman).

Nedelja, 13. 12. 1987

Zavestno živeti.

Ponedeljek, 14. 12. 1987

Advent na deželi (Andrej Wieser).

Torek, 15. 12. 1987

Rajzamo iz kraja v kraj — Veseli
muzikanti.

Božično darilo — tokrat drugačno

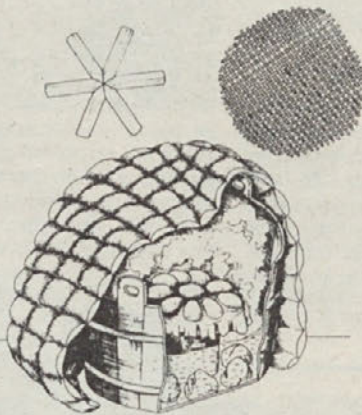
„Danes je že vse čisava župa,“ je izjavil vsem bralkam in bralcem Našega tednika znani rojak iz Zahomca Niko KRIEGL, ko so ga pobarali po starih domačih receptih. Pa bo že res tako. Vse kaže v to smer.

Tembolj razveseljivo je v takih časih dejstvo, da celovski Mohorjevi kljub vsem zlim znakom časa in prostora, v katerem živimo, uspe pripraviti bolj in bolj zanimive knjige. O izidih knjig smo redno poročali, tokrat bi pogledali malo za platnice — kulise knjižnega daru.

Skoraj 50 ljudi je sodelovalo pri nastajanju povsem nenavadne knjige, ki nosi naslov „Čisava župa, pisana pogača in še kaj“, in je v njej zbranih nad 220 še neobjavljenih receptov starih domačih jedil iz južne Koroške (Rož, Podjuna, Zila, Kanalska dolina, Mežiška dolina). Avtorica knjige dipl. biol. Tatjana ANGERER je z veliko ljubeznijo in strokovno neoporečno pripravila iz številnih podatkov dragoceno knjigo, ki ni le zbirka receptov, temveč je tudi narodopisnega pomena, saj ji je uspelo zbrati stare recepte v zadnjem trenutku — preden bi šli v pozabo. Tudi njene risbe starega pribora, loncev itd. so zelo lepe — naj omenimo na primer sliko, ki prikazuje, kako so v davnih časih kuhali ščiple krape.

Večernice novega sloga

Serija Večernic je v zadnjih desetletjih prišla v literarnem

svetu na zelo slab glas — prej pa so objavljali v tej knjižni zvrsti najboljši slovenski pisatelji.

Letos je Mohorjeva krenila iz izhrojene poti — in že težko čaka na odmev tega koraka. Letošnja knjiga „Odpusti mi, Nataša“ je napeto pisana — in ni „za slabe živce“, kakor je bilo rečeno na predstavitvi knjižnega daru pri ADAMU v Svečah (servirali so domačo čisavo župo in sirnate krape!).

Brez denarja ni muzike

Že nekaj let sodi k daru tudi otroška slikanica (o letošnji z naslovom „Mali Jaz-sem-jaz“ so razpravljali že na dolgo in široko tudi v Slovenskem vestniku); letošnja glasbena kasetna pa prihaja iz Libuče: z domačimi skupinami in domačo pesmijo jo je pripravil moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ (predsednik je dr. Matevž Grilc!).

Pa je še druga muzika, o kateri želimo spregovoriti: cena daru. O tem pravi vodja založbe Franc Kattinig: „Cena našega daru se bistveno razlikuje od cene daru pri Dravi predvsem zategadelj, ker pri nas pripravljamo knjige posebej za dar in ne segamo po že kjerkoli izdanih knjigah, ki bi jih dobili s popustom. Vse knjige tudi tiskamo doma, v lastni knjigarni — čeprav bi bil tisk npr. v Sloveniji znatno cenejši. Z izdajanjem knjig namreč skrbimo tudi za ohranjanje delovnih mest v Celovcu.“

In kako je s Slovenijo?

Tudi na to vprašanje odgovarja vodja Mohorjeve založbe: „Že dolga leta sitnarim na raznih mestih v Ljubljani, da bi uresničili tudi na področju knjižnega trga načrte o skupnem kulturnem prostoru. Pred kratkim sem pripeljal iz Ljubljane nekaj letnikov revije „Ljubljanski zvon“. Težko pa je razumljivo, da naše knjige v nasprotno smer ne smejo brez pristanka v Beogradu. Želel bi si, da bi tudi prebivalci Socialistične republike Slovenije sami odbrali zrna od plevela, ko izbirajo čtivo, kakor to delajo naši bralci. Saj so tisti, ki prebirajo naše koledarje, Zvon pa tudi večernice itd., že vsi polnoletni. S tem pa nočem trditi, da mladostnik ne bi znal odbirati zrn od plevela, saj to znajo celo kure.“

K. F.

MOHORJEVA —

MOJA — ZALOŽBA

PRIREDITVE

● Celovec

AVSTRIJSKA UČITELJSKA KONFERENCA — SOLIDARNOST Z DVOJEZIČNIMI UČITELJI IN UČITELJICAMI

Čas: nedelja, 12. decembra 1987, od 10.30 do 18.00 ure
Kraj: Mladinski dom Mikschale 4 v Celovcu

Prireditelj: Nadstrankarski komite za obrambo dvojezičnega šolstva in Strokovno združenje pedagoških delavcev in delavk na Koroškem

Spored: 10.30 — referati na temo: „Dvojezična šola na Koroškem včeraj in danes — germanizacijska instanca“; 14.00 — delovni krožki; 17.00 — skupni posvet, načrt za nadaljnje delo

● Pliberk

ADVENTNO SREČANJE

Čas: nedelja, 13. decembra 1987, ob 14.30

Kraj: farna dvorana v Pliberku

Prireditelj: Katoliška mladina

Nastopajo: pevsko instrumentalna skupina Žvabek, kvartet 4 J, Mlada Podjuna, KM Pliberk

● Dobrla vas

KONCERT

Čas: sobota, 12. december 1987, ob 19.30

Kraj: v gostilni Planteu v Goričah

Nastopajo: MePZ „Srce“, Quartett Sittersdorf, družina Wastl, otroški zbor

Prireditelj: SPD „Srce“

● Šmihel

ADVENTNO SREČANJE

Kraj: farna cerkev v ŠMIHELU

Čas: v nedeljo, 13. decembra 1987, ob 14.30

Nastopajo: domači zbor „Gorotan“, otroški zbor, skupina flavt, skupina saksofonov, Petzenchor

Nemškonacionalen iz
prepričanja

(Nadaljevanje s 5. strani)

Brigitte Galanda: Zaradi geografske lege in zaradi slovenske manjšine. Vendar ni samo FPÖ na Koroškem drugačna, tudi Wagner dela koncesije Turnerbundu in pravi, da ni nemškonacionalna organizacija. Vzroke je torej treba iskati tudi pri velestrankah.

Naš tednik: All ni taktika napačna? Tudi velestranki ustvarjata nemškonacionalno vzdušje, tako da volilci potem še rajši grejo k Halderju.

Brigitte Galanda: On stranki izrablja in ju podi. Če bi ne bilo tako, najbrž ne bi prišlo do pedagoškega modela.

Naš tednik: Gospa Galanda, hvala za pogovori

Mešani pevski zbor
JAKOB PETELIN GALLUS
iz Celovca vabi na

KONCERT

pod vodstvom Jožeta Ropitza
Čas: četrtek, 17. decembra 1987, ob 19.30

Kraj: v srednji dvorani Doma glasbe v Celovcu

Spored: J. Petelin Gallus, klasična literatura, pesmi cerkvene leta, slovenski pesmi

● Celovec

Podljska diskusija

„AIDS IN RAZIZEM“

Diskutirajo: Florence Onubogu (germanistka), Günther Nagele (pedagog), Barbara Wolfesberger (zdravnica), Stefan Schenach (časnikar)

Kraj: OGB-hiša, Bahnhofstraße 44

Kdaj: sredo, 9. decembra 1987, ob 19.30

Prireditelj: Zelena izobraževalna delavnica, Österreichische AIDS-Hilfe.

● Žitara vas

KULTURNO-INFORMACIJSKI VEČER O DVOJEZIČNI ŠOLI NA JUŽNEM KOROŠKEM

Čas: ponedeljek, 14. 12., ob 19.30

Kraj: ljudska šola v Žitari vasi
Prireditelj: SPD „Trta“ v Žitari vasi

● Celovec

SIMPOZIJ O

A. Š. DRABOSNJAKU

Čas: sredo, 9. december 1987, ob 14.45

Kraj: celovška univerza, sejna dvorana/Sitzungssaal, z-129

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza in Slavistični institut celovške univerze

Spored: 14.45 Otvoritev, prof. dr. Rudolf Neuhauser (predstojnik slavističnega inštituta celovške univerze)

15.00 Predavanja
Pavle Zabltnik (Celovec) Drabosnjak kot dramatik, Niko Kuret O treh neznanih Drabosnjakovih Igrah, Bruno Hartman Drabosnjakove igre na poklicnih odrih

19.00 Juri Fikfak Receptija Drabosnjakovih del, Herta Laussegger Jezikovne značilnosti Drabosnjakovih besedil

Vodja diskusije: Klaus Detlef Olof

V času simpozija bo na univerzi tudi RAZSTAVA Drabosnjakovih tiskovin in rokopisov

● Tinje

od srede, 9. 12., od 18. ure do sobote, 12. 12., do 13. ure

Duhovne vaje za starše in duhovne starše duhovnikov, diaconov, redovnic, bogoslovcev, veroučiteljic in veroučiteljev
Poklicani in poslani

Voditelj: salezijanec Ivan Turk SDB, Želmlje

v sredo, 9. 12., ob 19. uri
Forum za zdravstvena vprašanja

Srčna bolezen, nem.

Voditelj: prim. univ. prof. dr. med. Heinz Sterz

v četrtek, 10. 12., ob 19. uri
Verški pogovori v adventu: Jezus da — Cerkev ne?, nem.
Voditelj: prof. mag. Otto Schachner, Celovec

v četrtek, 10. 12., 16.—17.30
Otroški popoldan s starši
Dobra knjiga — dober film, nem.
Voditeljica: Gertrude Langer, pedagoginja

Posebno ugodne
avtogume dobite pri

KRIVOGRADU

v Šmihelu 60, ☎ 04235/2537

Zimske avtogume:

145—13 šil. 640,—

155—13 šil. 695,—

165—13 šil. 790,—

175—14 šil. 940,—

175/70-13 šil. 850,—

185/70-13 šil. 895,—

Traktorske gume:

11—28 namesto 5.090,—
samo **3.300,—**

14—34 namesto 11.990,—
samo **7200,—**

Montaža brezplačna!

Stroje za mešanje mesa
in testa do 50 kg.

S tem kuponom podprete
tudi SAK s

5%

Ime:

v petek, 11. 12., 9.—12.
Strokovno predavanje za kmetice in kmete
Proizvodnja visokokvalitativnega žganja, nem.
Vodi: inž. Gartner, št. Andraž

v petek, 11. 12., ob 14. uri
Tečaj za spretne roke: Adventni in božični okraski, nem.
Vodi: Matthias Tschinkl

v petek, 11. 12., ob 19.30
Hildegarda iz Bingena (predavanje o mistiki), nem.
Vodi: prof. dr. Anton Grabner-Halder

od sobote, 12. 12., od 9. ure do nedelje, 13. 12., do 17. ure
Duhovne vaje za može
Krščanski mož v družini, družbi in Cerkvi
Voditelj: žpk. p. Ivan Antolič

v soboto, 12. 12., od 14. do 19.
Tečaj za spretne roke: Pastirji za jaslice, nem.
Vodita: Gertie Glanach in Rosemarie Herz

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak torek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (04 63)51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

RADIO CELOVEC

Slovenske oddaje

Torek, 8. 12. 1987

Praznična oddaja: „Ljubezen rodi plemenitost in moč“ (P. Zunder)

Sreda, 9. 12. 1987

Vse najboljše! — Ansambel Vita Muženiča.

Večerna 21.00—22.00: Zvočno pismo iz Ljubljane.

Četrtek, 10. 12. 1987

Rož — Podjuna — Zila.

Petek, 11. 12. 1987

Koroški liki: Skupna Koroška — Das gemeinsame Kärnten (R. Vo-

spenik). Jezikovni pogovor (J. Messner).

Sobota, 12. 12. 1987

Duhovni nagovor (žpk. F. Zergoi); Voščila (M. Hartman).

Nedelja, 13. 12. 1987

Zavestno živeti.

Ponedeljek, 14. 12. 1987

Advent na deželi (Andrej Wieser).

Torek, 15. 12. 1987

Rajžamo iz kraja v kraj — Veseli muzikanti.

Božično darilo — tokrat drugačno

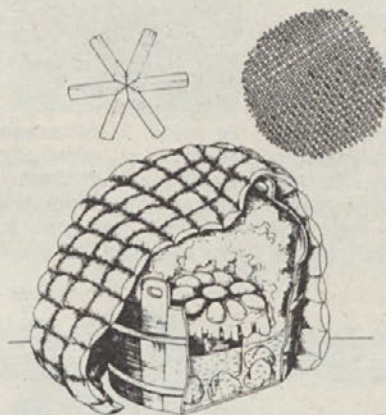
„Danes je že vse čisava župa,“ je izjavil vsem bralkam in bralcem Našega tednika znani rojak iz Zahomca Niko KRIEGL, ko so ga pobarali po starih domačih receptih. Pa bo že res tako. Vse kaže v to smer.

Tembolj razveseljivo je v takih časih dejstvo, da celovski Mohorjevi kljub vsem zlim znakom časa in prostora, v katerem živimo, uspe pripraviti bolj in bolj zanimive knjige. O izidih knjig smo redno poročali, tokrat bi pogledali malo za platnice — kulise knjižnega daru.

Skoraj 50 ljudi je sodelovalo pri nastajanju povsem nenavadne knjige, ki nosi naslov „Čisava župa, pisana pogača in še kaj“, in je v njej zbranih nad 220 še neobjavljenih receptov starih domačih jedil iz južne Koroške (Rož, Podjuna, Zila, Kanalska dolina, Mežiška dolina). Avtorica knjige dipl. biol. Tatjana ANGERER je z veliko ljubeznijo in strokovno neoporečno pripravila iz številnih podatkov dragoceno knjigo, ki ni le zbirka receptov, temveč je tudi narodopisnega pomena, saj ji je uspelo zbrati stare recepte v zadnjem trenutku — preden bi šli v pozabo. Tudi njene risbe starega pribora, loncev itd. so zelo lepe — naj omenimo na primer sliko, ki prikazuje, kako so v davnih časih kuhali ščiple krape.

Večernice novega sloga

Serijske večernice je v zadnjih desetletjih prišla v literarnem

svetu na zelo slab glas — prej pa so objavljali v tej knjižni zvrsti najboljši slovenski pisatelji.

Letos je Mohorjeva krenila iz izhrojene poti — in že težko čaka na odmev tega koraka. Letošnja knjiga „Odpusti mi, Nataša“ je napeto pisana — in ni „za slabe živce“, kakor je bilo rečeno na predstavitvi knjižnega daru pri ADAMU v Svečah (servirali so domačo čisavo župo in sirnate krape!).

Brez denarja ni muzike

Že nekaj let sodi k daru tudi otroška slikanica (o letošnji z naslovom „Mali Jaz-sem-jaz“ so razpravljali že na dolgo in široko tudi v Slovenskem vestniku); letošnja glasbena kasetna pa prihaja iz Libuče: z domačimi skupinami in domačo pesmijo jo je pripravil moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ (predsednik je dr. Matevž Grilc!).

Pa je še druga muzika, o kateri želimo spregovoriti: cena daru. O tem pravi vodja založbe Franc Kattinig: „Cena našega daru se bistveno razlikuje od cene daru pri Dravi predvsem zategadelj, ker pri nas pripravljamo knjige posebej za dar in ne segamo po že kjerkoli izdanih knjigah, ki bi jih dobili s popustom. Vse knjige tudi tiskamo doma, v lastni knjigarni — čeprav bi bil tisk npr. v Sloveniji znatno cenejši. Z izdajanjem knjig namreč skrbimo tudi za ohranjanje delovnih mest v Celovcu.“

In kako je s Slovenijo?

Tudi na to vprašanje odgovarja vodja Mohorjeve založbe: „Že dolga leta sitnarim na raznih mestih v Ljubljani, da bi uresničili tudi na področju knjižnega trga načrte o skupnem kulturnem prostoru. Pred kratkim sem pripeljal iz Ljubljane nekaj letnikov revije „Ljubljanski zvon“. Težko pa je razumljivo, da naše knjige v nasprotno smer ne smejo brez pristanka v Beogradu. Želel bi si, da bi tudi prebivalci Socialistične republike Slovenije sami odbrali zrna od plevela, ko izbirajo čtivo, kakor to delajo naši bralci. Saj so ti, ki prebirajo naše koledarje, Zvon pa tudi večernice itd., že vsi polnoletni. S tem pa nočem trditi, da mladostnik ne bi znal odbirati zrn od plevela, saj to znajo celo kure.“

K. F.

MOHORJEVA —

MOJA — ZALOŽBA

Izbor nogometaša leta 1988

Po štirih letih smo izbor nogometaša leta nekoliko predružačili. Žirija, ki jo sestavljajo „nogometni strokovnjaki“ iz vse južne Koroške, bo izbrala najboljšega

nogometaša leta 1988. Danes vam predstavljamo žirijo, naslednji teden pa bomo objavili rezultate in seveda nogometaša leta 1988.

**Osi
Hribernik**

Sekcijski vodja ASKÓ Šmihela je priznan funkcionar, ki posebno dobro pozna nogomet v Podjunu. Ima precej izkušenosti kot trener naraščaja, kot športni vodja pa je danes eden glavnih v Šmihelu.

**Karl
Haslauer**

Je sekcijski vodja v Bilčovsu, kjer je moštvo pod njegovim vodstvom lani vstopilo v podligo. Že kot igralec je bil priznan nogometaš, danes pa svojo izkušnost daje naprej igralcem in funkcionarjem v Bilčovsu.

**Dr. Roland
Grilc**

Je tajnik Slovenskega atletskega kluba in je dober poznavalec nogometa na Koroškem. Ima tudi izkušnje s profesionalnim nogometom, mdr. zastopa v pravnih zadevah trenutno ravno Viktorja Goiča.

**Jože
Fera**

Znani trener je postal dvakrat prvak z moštvom DSG Sele, postal je tudi prvak v Klopincu. Kot igralec je igral dolga leta za SAK, igral pa je tudi v Pliberku in v Dobrli vasi.

**Nužej
Lampichler**

Od ustanovitve naprej je igral 15 let za SAK in je šel z moštvom iz 2. razreda v koroško ligo, kjer je še sam igral eno leto. Danes pozorno spremlja nogometno dogajanje pri vseh klubih.

**Lojze
Kužnik**

Poroča za Naš tednik z nogometnih tekem iz Šmihela in pozna na drobno nogometno dogajanje na južnem Koroškem. Lojze Kužnik igra in trenira tudi rezervno moštvo Šmihela.

**Jožko
Wrollich**

Je bil ustanovitelj SAK in je igral dolga leta za svoje moštvo. Ima državno licenco za trenerja in danes trenira naraščaj ob Baškem jezeru. Dobro pozna slovenski nogomet in nogomet v Avstriji.

**Lojze
Jagodič**

Trenerja Slovenskega atletskega kluba ni treba podrobneje predstavljati, mogoče je treba le omeniti, da je kot aktivni nogometaš igral pri Rapidu in v avstrijski reprezentanci.

**Markus
Vauče**

Je sekcijski vodja v Globasnici, kjer še tudi sam igra. Zelo dobro pozna nogometne klube v Podjunu, kjer igra vrsta igralcev nogometnega kluba iz Globasnice. Poroča tudi za Naš tednik.

**Reinhold
Tellian**

Tudi „Reinke“ Tellian je vsakemu nogometašu pojem. Kot trener je postal z Mostičem (Brückl) koroški viceprvak, letos pa zelo uspešno trenira Dobrlo vas, ki ima dobre možnosti za 1. mesto.

**Martin
Rupitsch**

Martin Rupitsch je vsem nogometašem in gledalcem dobro znan kot izvrsten sodnik. Danes sodi že v II. zvezni ligi in je na poti v I. ligo. Kot sodnik lahko ocenjuje najbolj nevtralnno.

**Jožej
Riedl**

Predvsem v Podjunu izredno dobro poznan nogometaš. Igral je vsa leta za Pliberk, vpoklican pa je bil tudi v avstrijsko reprezentanco za tekmovalje UEFA. Danes Riedl še igra v Pliberku.

**Blaž
Kordesch**

Je bil dolga leta tajnik SAK, ki je pod njegovim športnim vodstvom šel iz 2. razreda v koroško ligo. Bil je tudi soustanovitelj nogometnega kluba v Globasnici in je danes pozoren opazovalec nogometa.

Biljard: SBK zmagal proti Pliberku

Po dveh remijih v zadnjih dveh tekmah so slovenski biljardisti nujno potrebovali zmago. Na nedeljski tekmi proti Pliberku so slovenski biljardisti dokazali, da znajo igrati. Predvsem igralca M. Krištof in Št. Logar sta bila v nedeljo v odlični formi, oba sta točkovala dvakrat in sta s tem zagoto-

vila zmago za SBK s 5:3. Za SBK je še točkoval R. Pukel, tokrat razočaral je V. Kušej.

Po zmagi proti Pliberku si trenutno SBK in Pliberk delita prvo mesto z šestimi točkami.

Naslednjo tekmo bo SBK igral v nedeljo, 13. decembra, ob 13. uri v novih prostorih gostišča Juenna proti Labodu.

Uredništvo NT

Silvo Kumer in Aleksander Čertov bosta skupno izbrala za Naš tednik nogometaša leta.

Boks v Mladinskem domu

v soboto, 12. decembra,
ob 20. uri

KOROŠKA — ŠTAJERSKA

Za Koroško boksata mdr. avstrijski vice-prvak v srednji kategoriji Franci Wieser in rojak Marjan Oraže.

Globašani so z „globaškim humorjem“ skrbeli za dobro voljo . . .

Revizorju Janku Oitzlu je še posebej teknilo.

Naš tednik je vabil na Martinovanje v Varaždin. Cel omnibus bralcev Našega tednika se je sredi novembra odpravil na Hrvaško, vodič turističnega podjetja Cartrans Bernard Wakounig pa je spremljal skupino. V gradu Šavlovec je bil višek Martinovanja. Kakor nekdanj grofje so bralci Našega tednika okusili izvrstno večerjo, pri kateri seveda ni smelo manjkati pristne vinske kapljice letošnje trgatve.

Sicer na Hrvaškem ne poznajo običaja krščevanja vina, zato pa je turistični strokovnjak Našega tednika Vinko Kušej krstil s kozarcem „belega“ vodiča Wakouniga, ki je vzel na znanje, da so pač običaji od kraja do kraja različni.

Z Našim tednikom je potovala tudi skoraj vsa „firma“ Zveza slovenskih združenj v Celovcu. Brez računalnika pri roki se je marsikateri bančni strokovnjak zaračunal in je zaužil kak glažek žlahtne kapljice čez mero. Milena Koller, šefinja exportnega oddelka pri Zvezji, pa je pazila na svoje „ovčice“, ki jih je po končanem praznovanju vse polnoštevilno oddala pri portirju hotela v Rogaški slatini, kjer je skupina Našega tednika prespala.

V gradu Šavlovec, ki je imenovan po vojvodi Šavlovcu, je gostom igrala tamburaška skupina iz Varaždina. Pristna domača hrvaška glasba je posebno ugajala šefu restavracije Juenna Lojzetu Gregoriču in njegovi soprogi. Posebno dobro zabavali pa so se tu-

OPAZILI SMO . . .

Vinko Visotschnig se je v družbi deklic dobro počutil.

Tudi v šmihelski fari je preteklo soboto hodil sveti Miklavž, ki se je ustavil tudi na Blatu. Ker pa je bilo tam posebno veliko porednih, je imel s seboj kar vrsto grdih parkljev, ki prav nikomur niso prizanesli.

di mladi iz Globasnice, ki so vsak po svoje znali skrbeti z „globaškim humorjem“ za dobro voljo.

Gostišče Juenna vabi še do nedelje, 13. decembra, na teden lovskih specialitet. V restavraciji, ki je po vsej Podjuni znana po izvrstni kuhinji, vam nudijo izbrane jedi iz mesa jelena, divjega zajca, divjega prašiča, srne in divje race. Na izbiro pa imajo vina, od terana do žilavke, torej vse, kar poželi srce. Gregoričeva družina pa je povečala za zimo tudi svojo restavracijo, tako da bodo zdaj lahko v Juenni tudi večje prireditve.

Znano je, da je Bilčovs doslej edina občina, ki ima uraden dvojezičen otroški vrtec. Znano pa je tudi, da je zanj glasovala celo FPÖ, saj so bilčovški občinski odborniki glasovali zanj soglasno.

Zato pa ima sedaj mandatar FPÖ Jakopič velike težave. Kakor je povedal Našemu tedniku, je Haider nanj zelo hud in mu je napovedal konec njegove politične kariere. „Skušal sem Haiderju dopovedati, da se v Bilčovsu kuha z drugo vodo kakor na deželni ravni,“ tako Jakopič, „toda Haider me ni razumel.“ — In verjetno bo občinska seja pred božičem zadnja, pri kateri bo Jakopič sodeloval kot odbornik FPÖ.

V Bilčovsu sedaj pravijo: „Mi smo že vedeli, da je Jakopič pri napačni stranki.“ Nekateri pa celo že domnevajo, da se bo priljubljeni občinski politik pridružil bilčovski EL.

**Proti pedagoškemu
modelu in manjšini
sovražnemu
tristrankarskemu
paktu z dne 18. 11. 87**

DUNAJ
19. 12. 87
ob 11.00

Zbirališče:
OPERA

Narodni svet koroških Slovencev
Zveza slovenskih organizacij
na Koroškem

Komite za obrambo dvojezičnega šolstva
na Koroškem

Klub slovenskih študentov in študentk
v Gradcu in na Dunaju

DEMONSTRACIJA

Avtobusne zveze v Celovec:

Proga 1:

5.00 Ločilo (posojilnica)
5.05 Brnca (avtobusna postaja)
5.10 Vodiča vas (avtobusna postaja)
5.15 Bekštanj (avtobusna postaja)
5.25 Loče (gostilna Pušnik)
5.35 Ledince (kulturni dom) avtocesta, Celovec

Proga 2:

5.15 Leše (gostilna Gabrijel)
5.20 Št. Jakob (posojilnica)

5.25 Št. Peter (avtob. postaja)
5.35 Reka (hotel Antonič)
5.40 Rožek (avtob. postaja)
5.50 Vrba (avtob. postaja) avtocesta, Celovec

Proga 3:

5.00 Škofiče (zadruga)
5.10 Št. Ilj (pri pošti)
5.20 Zgornja vesca (avtob. postaja)
5.25 Branča vas (avtob. postaja)
5.30 Bilčovs (avtob. postaja)
5.35 Potok (avtob. postaja)
5.45 Čahorče (avtob. postaja)
5.55 Kotmara vas (avtob. postaja) Celovec

Proga 4:

5.15 Sveče (gostilna pri Adamu)
5.20 Bistrica v Rožu (pri občini)

5.30 Podsinja vas (avtob. postaja)
5.35 Št. Janž (zadruga)
5.40 Svetna vas (avtob. postaja) Celovec

Proga 5:

5.00 Sele-Cerkev (pri farnem domu)
5.25 Bajdiše (gostilna pri Lenčiji)
5.35 Dolje (avtob. postaja)
5.45 Borovlje (avtob. postaja) Celovec

Proga 6:

5.00 Železna Kapla (hotel Obir)
5.20 Miklavžovo (posojilnica)
5.30 Galicija (avtob. postaja) Celovec

Proga 7:

5.00 Globasnica (pri pošti)

5.05 Podjuna (gostilna Rižnar)
5.10 Belovče (avtob. postaja)
5.15 Kokje (avtob. postaja)
5.20 Dobrla vas (Sienčnik)
5.30 Škocijan (pošta) Celovec

Proga 8:

4.45 Stara vas (pri Šternu)
4.50 Boja vas (avtob. postaja)
5.00 Žitara vas (gostilna Rutar)
5.05 Mlinče (pri Kovaču)
5.10 Rikarja vas (avtob. postaja)
5.15 Št. Primož (pri Voglnu)
5.25 Št. Vid v P. (avtob. postaja) Celovec

Po vrnitvi z Dunaja v Celovec se bodo udeleženci demonstracije lahko vrnili s posebnimi avtobusi (na omenjenih progah) v svoje domače kraje.

